

DEN *danske* **STJERNE**

April 1980 · 129. årgang · Nummer 4

Dette billede af Jerry Harston skildrer kirkens vækst fra den beskedne begyndelse i den nordlige stat New York til dens nuværende verdensomspændende position.

DEN danske STJERNE

Organ
for Jesu Kristi Kirke af
Sidste Dages Hellige

April 1980
Årgang 129
Nummer 4

Det øverste Præsidentskab: Spencer W. Kimball, N. Eldon Tanner, Marion G. Romney.

De tolv Råd: Ezra Taft Benson, Mark E. Petersen, LeGrand Richards, Howard W. Hunter, Gordon B. Hinckley, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust.

Rådgivende komité: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles A. Didier, George P. Lee

Redaktør: M. Russell Ballard.

International Magazines redaktion: Larry A. Hiller, Chefredaktør - Carol Larsen, Assisterende chefredaktør - Roger Gylling, designer - Connie Wilcox, Børnestjernen.

Den danske Stjernes redaktion: Jørgen Ljungstrøm, Translation Division, Vodroffsvej 7, DK-1900 København V.

Redaktør af Den danske Stjernes lokalsider: Ellen E. Valgren, Zinngade 4, DK-2100 København Ø.

Indholdsfortegnelse

„Indtil jordens ender”. <i>Spencer W. Kimball</i>	3
Vor Frelasers syn på denne uddeling	10
Vor uddeling: hvad Joseph Smith sagde om den	13
150 års kirkehistorie	17
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Joseph Smith, jr.</i>	20
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Brigham Young</i>	23
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>John Taylor</i>	34
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Wilford Woodruff</i>	36
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Lorenzo Snow</i>	38
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Joseph F. Smith</i>	40
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Heber J. Grant</i>	50
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>George Albert Smith</i>	53
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>David O. McKay</i>	54
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Joseph Fielding Smith</i>	56
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Harold B. Lee</i>	59
Sidste dages profeter bærer vidnesbyrd om Jesus Kristus: <i>Spencer W. Kimball</i>	62
Det vidunderlige evangelium i vor tid. <i>Bruce R. McConkie</i>	65

Børnestjernen

Skriv din egen historie	1
Skam dig aldrig over Kristi evangelium. <i>N. Eldon Tanner</i>	2
Manden i huset. <i>Sandi L. Bledsoe</i>	5
Himmelske lærere	9
Den røde frakke. <i>Iris Syndergaard</i>	10
Modige øjeblikke	14

Abonnement:

12 numre dkr. 54,00 (inkl. moms og porto)

Betaling over giro 3120988 til Nordisk Distributions Center, Smedevangen 9, DK-3540 Lyngø.

United States and Canada: \$ 10,00 (surface mail).

© 1980 by the Corporation of the President of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.

All rights reserved.

PÅ OMSLAGETS FORSIDE: Den første åbenbaring. Denne mosaik, udført i glas, blev færdig i 1908 og måler ca. 7×5 meter. Tilsyneladende er den afbilledet efter et vindue i Salt Lake Templet, og den findes i Salt Lake Liberty Stav, 2. ward.

Sædvanligvis fejrer vi årsdagen for en bestemt begivenhed fordi den på én eller anden måde har haft indflydelse på os selv som enkeltperson eller som gruppe.

Af denne grund betyder „150 års jubliæet for gengivelsen” en hel del for kirkens medlemmer fordi de nyder det gengivne evangeliums velsignelser. Men for verden som helhed - hvor nogle religioner og filosofier hævdes at have eksisteret i årtusinder - syner 150 år ikke af meget. Kun medlemmerne af kirken forstår at værdsætte kendsgerningerne om at evangeliet er ældre end denne jord, at det har eksisteret på jorden mange gange, begyndende med Adam, og at dette er den samme kirke som den der blev organiseret af Kristus da han virkede på jorden.

Gennem de sidste 150 år er der blevet lagt en stærk grundvold som vi kan bygge på. Disse år har været præget af utallige ofre og heltedige gerninger med hensyn til riget. Mange af disse begivenheder er kendte og vi tænker på de eksempler profeterne har vist, de hårde prøvelser de hellige kom ud for i Kirtland og Nauvoo, pionerernes anstrengelser og kampe.

Vi tænker måske ikke så ofte på de anstrengelser de almindelige medlemmer udviser for at holde sig fri af synd, for at betale tiende og offerydelse, for at bygge kirker og templer, for at støtte missionærer. Alt dette har bidraget til at bringe kirken til det punkt hvortil, som præsident Kimball sagde i aprilkonferencen 1979: „Kirken er ved et punkt i sin udvikling og vækst, hvor vi nu er parate til at bevæge os fremad på en fuldmyndig måde.”

Til sidst vil hele verden påskønne hvad der skete den 6. april 1830. Opgaven der ligger foran os er at fortsætte med at opbygge, at øge vore anstrengelser, så verden kan komme til at vide.

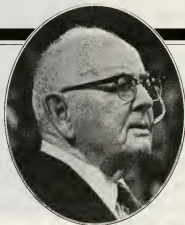
I denne særlige udgave af Den danske Stjerne har vi til hensigt at bringe et overblik over den endelige evangelieuddeling, de sidste 150 års begivenheder og deres betydning for os, meningen med tidernes fyldes uddeling, hvor vi står nu som kirke, og hvad der mangler at blive gjort for forberedelsen af vor Frelsers andet komme, ham hvis kirke dette er.

REDAKTIONEN.

„INDTIL JORDENS ENDER”

Præsident Spencer W. Kimball

Mine elskede brødre og søstre, det er mig en stor glæde at mødes med jer ved dette seminar for regionalrepræsentanter. Værket går fremad, og vi ser Herrens velsignelser hos vore sidste dages hellige rundt om i verden, men vi må stadig gøre mere (det virker som om der altid er mere at gøre).

Jeg er ikke så bekymret for kirkens medlemmer, når de ikke gør noget, når de hører om de trængende, som jeg er bekymret over, at vi ikke er opmærksomme på sådanne behov. Moroni advarede de rige i alle tidsaldrer mod at blive lade og at elske det, der hører verden til „mere end I elsker de fattige og nødlidende” (Mormon 8:37). Moroni bemærkede også, hvordan „de hurgrige nødlidende, nøgne og syge” somme tider kan gå forbi folk, som „ikke skænker dem nogen tanke” (Mormon 8:39). Husk venligst, brødre, at I ikke får så travlt med at styre kirkens programmer, at I glemmer disse

grundlæggende pligter, som apostlen Jakob beskrev som „ren og ubesmittet gudsyndelse” (Jakobs Brev 1:27).

Jeg kan lide historien i Apostlenes Gerninger om pigen Rode, som lukkede op, da profeten Peter bankede på. Rode bragte nyheden om denne profets tilstedeværelse ud til andre, men de troede hende ikke. „Hun forsikrede imidlertid, at det var, som hun havde sagt” (Ap. Gern. 12:15)

Lad os på samme måde bestandigt forsikre om virkeligheden af tilstedeværelsen af levende profeter, som er blandt os i denne uddeling, selv når andre tvivler, og endog når andre gør nar af os.

At „forsikre bestandigt” om evangeliets sandhed er noget helt vidunderligt for alle som ledere og som tilhængere. Læg venligst mærke til ordet *bestandigt*.

Vi kommer somme tider i situationer, hvor trofaste hellige gør det udmærket i dag men slapper af i deres tjeneste og er

ikke bestandige. Måske er det det, som profeten Alma hentydede til da han talte om dem, som havde oplevet „en forandring i hjertet”, da han stillede dem spørgsmålet: „Dersom I har følt jer påvirket til at synge sangen om den forløsende kærlighed, vil jeg spørge jer, om I også føler således nu” (Alma 5:26, fremhævelse tilføjet).

Vi må være bestandige. Vi må ikke blive trætte af at gøre godt. (Se L&P. 64:33). Må Herren velsigne os alle til at leve vor tilværelse på en sådan måde, at vi i vor opførsel vil „synge den forløsende kærligheds sang” og mene det nu lige så meget som sidste år og lige så meget i morgen som i dag! „Marken er allerede hvid til høsten, og se, den, der bruger seglen . . . sikrer sin sjæl frelse” (L&P. 4:4).

Og nu vil jeg gentage, hvad jeg har sagt så mange gange før: Vi har lovet, ja vi har, en pligt, en guddommelig opgave at forkynde evangeliet i enhver nation og til enhver skabning.

Må vi påny gentage udtalelsen fra Herren på Oliebjerget i den sidste uge af hans jordiske liv:

„Dette riges evangelium skal prædikes i hele verden til et vidnesbyrd for alle nationer; og da skal enden komme.” (Joseph Smith 1:31)

Men, spørger jeg jer, gør vi det så stærkt, som vi burde? Vi føler, at Herrens Ånd ruger over nationerne for at berede vejen for forkyndelse af evangeliet.

Nogle politiske begivenheder har indflydelse på spredningen af sandheden.

Det synes, som om Herren indvirker på menneskenes og nationernes handlinger for at fremskynde den beredelsens dag, da lederne vil tillade de udvalgte blandt dem at modtage Jesu Kristi evangelium, og lade evangeliet blive forkyndt „som et vidne” blandt alle nationer. Meget af teknologien for at gøre det muligt at fortælle evangeliets sandheder synes at

Marken er allerede hvid til høsten; og se, den, der bruger seglen . . . sikrer sin sjæl frelse. (L&P. 4:4)

være til stede, men som et folk forekommer vi en smule langsomme til at gøre brug deraf. Teknologien og udviklingen inden for transporten har gjort verden mindre, men det er stadig en ganske stor verden, hvad angår antallet af mennesker, når vi tænker på nationer som Kina, Sovjetunionen, Indien, hele det afrikanske kontinent og vore arabiske brødre og søstre - hundreder af millioner af vor Faders børn.

Lad os gøre os til venner med studenterne såvel som med alle andre mennekser fra alle nationer, når de kommer til vort land, så vi, mere end nogen andre, behandler dem som brødre og søstre i et sandt venskab, hvadenten de i begyndelsen er interesseret i evangeliet eller ej. Ingen af vor himmelske Faders børn er fremmede for ham, og dette er hans værk. I lyset af evangeliet er de „ikke

Der er næsten 3 milliarder nulevende mennesker på jorden i nationer hvor evangeliet endnu ikke forkyndes. Hvis bare vi kunne gøre en lille begyndelse i hver eneste nation, ville nyomvendte blandt alle folkeslag og tungemål kunne træde frem som lys for deres eget folk.

længere fremmede og udlænlinge" (Ef. 2:19).

Jeg frygter somme tider, at nogle mennesker, nær og fjern, som allerede til dels er omvendte, vil blive trætte af at vente på os. Jeg er bange for, at vi somme tider vender for længe med at handle og mister gyldne muligheder for at opbygge kirken og nære vor himmelske Faders børn. Vi kan være omhyggelige og alligevel bevæge os fremad. *Det er bedre for noget at være igang end blot at blive diskuteret. Det er bedre for en bygning at være under konstruktion end under overvejelse.*

Vi har oplevet en stor forøgelse af vores missionering, og det er vi dybt taknemmelige for. Vi har oprettet nye missioner og delt nogle gamle. Jeg mener, at hvis vi beder om 50% af de værdige unge mænd mellem 19 og 26, vil det være en passen-

de og retfærdig forventning i øjeblikket. Vi har mere end fordoblet vores missionærantal, og vi håber snart igen at kunne fordoble det. Kirken og dens medlemmer er begyndt at reagere trofast på befalingen: „Gå derfor“, men her til morgen må vi fremhæve den anden del af verset med fremhævelse af, *hvor* vi må gå. Svaret ligger i vores forpligtelse til at „gøre *alle* folkeslag til mine disciple" (Matt. 28:19).

Hvad mente Herren, da han stod oppe på Oliebjerget og sagde til de tolv: „I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria, ja, indtil jordens *ende*?" (Ap. Gern. 1:8, fremhævelse tilføjet). Dette var hans sidste ord, før han drog til sit himmelske hjem.

Jeg spørger endnu en gang: hvad var betydningen af ordene „indtil jordens ende?" Han havde allerede dækket det område, som var kendt for apostlene. Var det folk i Judæa? Eller i Samaria? Eller . . . de få millioner i det fjerne og i det nære Østen? Hvor var „jordens ende"? Mente han de millioner i det, der nu er Amerika? Inkluderede han de hundreder af tusinder, ja millioner i Grækenland, Italien, i Middelhavsområdet og indbyggerne i mellemeuropa? Hvad mente han?

Eller mente han alle de levende i hele verden eller de ånder, der var bestemt til at komme til denne verden i de kommende århundreder? Har vi undervurderet hans sprogbrug eller meningen? Hvordan kan vi være tilfredse med 200,000 omvendte om året blandt 4 milliarder mennesker i verden, som har brug for evangeliet?

Vi kan bringe evangeliet med dets helbredende balsam og dets magtfulde programmer til mange, mange mennesker, ikke bare for at introducere evangeliet til dem, men for at vise dem omkring os, hvordan vi lever, og hvordan de kan leve og forbedre deres tilværelse.

Vi er knapt begyndt at skrabe i overfladen. Og alligevel finder vi, at nogle af vore stærkeste medlemmer har accepteret evangeliet i deres hjemland ved hjælp af andre metoder end vores standardiserede missioneringssystem.

Det er uhyre vigtigt, at I som regionalrepræsentanter hjælper vore ledere og medlemmer til at forstå, at mens meget af Herrens værk bliver udført gennem kirkens organisationer og afdelinger, *så bliver det ikke altsammen gjort på den måde.*

Dette synes at optage mit sind, når jeg tænker over, hvor stor verden er, og hvor mange mennesker, der venter på, at vi skal gå fremad. Benytter vi for eksempel alle de muligheder, der viser sig, for at bringe passende kirkebudskaber i TV og radio?

Hvad med Afrika? De har allerede ventet så længe. Mere end en tiendedel af hele verdens befolkning lever i Afrika; næsten dobbelt så mange, som bor i hele Sydamerika. Er de ikke inkluderet i Herrens indbydelse til at „gøre alle folkeslag til mine disciple? Er de ikke omfattet af udtrykket „indtil jordens ende”?

Vi har været så heldige, at nogle af vore sorte medlemmer har studeret på Brigham Young University og andre institutioner ikke langt herfra, hvilket har ladet dem få mulighed for at lære, hvordan de sidste dages hellige lever og til en vis grad at forstå, hvordan kirken styres.

Jeg fik fornylig et dejligt brev fra en skoledreng i Ghana, hvori han udtrykte megen stolthed over at være „et medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige”. Den kendsgerning, at han endnu ikke var blevet døbt, hindrede ham ikke i at betragte sig som en sidste dages hellig. Imidlertid udtrykte han over for mig håbet om, at han snart kunne blive en *rigtig* sidste dages hellig med dåb, brkræftelse og, til rette tid, overdragelse af Det aronske Præstedømme. Han sagde,

Der synes at være en stærk bevægelse i mange nationer for at berede folk til at modtage det yderligere lys og den kundskab som vi kun kan give dem . . . vi må være beredt.

at han altid begejstredes, når han sang salmer som „Kom, kom Guds folk”, „Hav tak for profeten” og andre af Zions sange.

Hvad jeg forsøger at sige er, at der synes at være en stærk bevægelse i mange nationer for at berede folk til at modtage det yderligere lys og den kundskab, som kun vi kan give dem. Herren bereder ved sin Ånd folk for den dag, da evangeliet vil blive forkyndt i al sin enkelthed. Vi må være beredt.

Herren sagde: „Og se, jeg er med jer alle dage til verdens ende.” (Matt. 28:20). I 1830, da Herren sendte Parley P. Pratt og andre på en vigtig mission, sagde han: „Jeg vil selv gå med dem og være midt iblandt dem. Jeg er deres talsmand hos Faderen, og intet skal få overhånd over dem.” (L&P. 32:3)

Selvfølgelig er der andre udfordringer i den såkaldte „tredie verden”. Mange af menighederne med interesserede sorte mennesker kan ikke læse eller skrive, og de er dårligt oplærte. Vi vil være nødt til at uddanne de unge sådanne steder og lære dem principperne for vækst og udvikling, der vil gøre det muligt for dem at udvikle sig økonomisk og kulturelt, såvel som åndeligt og intellektuelt.

Men det er ikke så meget anderledes, end vi har måttet andre steder i andre perioder af vores historie. Vi har et stort uddannelsessystem i kirken, og et glimrende velfærdsprogram, og en storslået præstedømmeafdeling, et pragtfuldt system for oplæring af ledere, der sørger for hjælp til undervisning i genealogi og udførelse af missionering for at skabe hjælpeorganisationsprogrammer for børn, unge og kvinder. Vi kan gøre det, for Herren har lovet, at han vil være vores fortaler hos Faderen og at intet skal få magt over os. På forskellige tidspunkter har vi haft mange af vore folk involveret i deres skoler, deres virksomheder, deres politiske og økonomiske liv. Det er et stort kontinent. Vejene er få, og hjemmene er som regel meget mindre, end vi er vant til her. Fattigdom er udbredt. I land efter land har den enkelte knapt mere end 100\$ (ca. 500 kroner) i indtægt om året som grundlag for sin levedag. Men kan vi bede dem vente længere? Det tror jeg ikke, vi kan. Vi nævnte Ghana, men hvad med Nigeria, Libyen, Etiopien, Elfenbenskysten og Sudan og alle de andre? Det er navne, der må blive lige så bekendte for os som

Japan, Venezuela, New Zealand og Danmark.

Og hvad med Kina, det trediestørste land i verden? Næsten en milliard af vore Faders børn bor i Kina, en fjerdedel af hele verdens befolkning. 660 millioner af dem taler kinesisk (mandarin). Hvor mange af os taler kinesisk (mandarin)? Vi må forberede os, mens der er tid til at forberede sig til at undervise disse mennesker. Selvfølgelig står vi over for store vanskeligheder, inkluderende politiske besværligheder, i mange af disse dele af verden.

Hvad med Indien? Her er trekvartmilliard mennesker, hvoraf 213 millioner kun taler hindi. Hvor mange af os taler hindi? Vil vi være parate til at undervise disse mennesker, når Herren siger: „Bring mit evangelium til Indien?”

Hvad med Indonesien med dets 140 millioner? Hvad med Pakistan med dets 70 millioner? Og Bangladesh med dets 80 millioner? Hvad med Israel, Jordan, Iran og Irak - med deres 51 millioner sjæle - allesammen råbende på sandhed, sandheden, som vi alene besidder, selv om de endnu ikke ved, hvorhen de skal søge.

Der er 147 millioner mennesker i Burma, Laos, Vietnam, Cambodia, (Kampuchea) Malaysia, Singapore og Thailand. Den dag vil snart komme, da de vil spørge efter navnet Joseph Smith. Vi har haft begrænset succes i de lande, men krig har afbrudt meget af arbejdet i de områder.

Hvad med Saudi Arabien? Folk har brug for evangeliet også selv om de har penge - måske de behøver det endnu mere! Hvad med Tyrkiet med dets 41 millioner muhamedanere? Bereder vi os i tilstrækkelig grad til at undervise 500 millioner af verdens muhamedanere? Er der overhovedet nogen, der lærer at tale med de 130 millioner, for hvem arabisk er modersmålet?

Der er næsten tremilliarder nulevende mennesker på jorden i nationer, hvor evangeliet endnu ikke forkyndes. Hvis bare vi kunne gøre en lille begyndelse i hver eneste nation, ville nyomvendte blandt alle folkeslag og tungemål kunne træde frem som lys for deres eget folk, og evangeliet ville således blive forkyndt i alle nationer, før Herren kommer.

Herren vil være med os, hvis vi beder og forbereder os. Han vil gå foran os. Han vil være på vor højre hånd og på vor venstre side; hans Ånd vil være i vore hjerter, og hans engle vil være omkring os, parate til at holde os oppe (Se L&P. 84:88).

Når jeg læser kirkens historie, forbløffes jeg over de tidlige brødres frimodighed i denne kirke, når de rejste ud i verden. De syntes altid at finde en udvej. Selv under forfølgelser og vanskeligheder gik de fremad og åbnede døre, som øjensynligt havde fået lov til at ruste på deres hængsler eller forblive lukkede. Jeg husker, da disse frygtløse mænd underviste i evangeliet i indianerområde nær hovedkvarteret, endnu før kirken var fuldt organiseret. Så tidligt som i 1837 var de i England. Vi var i Tahiti i 1844, i Danmark i 1850 og Australien 1851, Island 1853 og også i Italien, Schweiz, Tyskland, Tonga, Tyrkiet, Mexico, Kina, Samoa, New Zealand, Sydamerika, Frankrig, Hawaii i 1850. Når man ser på den fremgang, vi har haft i nogle af disse lande og ingen fremgang i mange af deres nabolande, bliver vi forundrede. Meget af denne tidlige missionering foregik, mens lederne var på vej over prærierne, i gang med at plante afgrøder og opbygge deres hjem. Det var tro og supertrø. Til De Tolv sagde Herren: „Der vil være tider, da intet andet end Guds engle kan fri jer ud af deres hænder . . . I har et værk at udføre, som ingen andre mænd kan klare.” (*History of the Church*, 2:198)
„Skulle noget være umuligt for Herren”

Mere end tiendedel af verdens befolkning lever i Afrika; næsten dobbelt så mange som bor i hele Sydamerika. Er de ikke inkluderet i Herrens indbydelse til at „belære alle nationer”?

spurgte han, da Sara lo, da hun fik at vide, at hun skulle føde en søn (1. Mos. 18:14) Hun hørte dette i teltdøren og vidste, at både Abraham og hun selv var langt ude over formeringsalderen. Hun kunne ikke føde børn. Det vidste hun, lige så godt som vi har vidst, at vi ikke kunne åbne dørene til mange nationer. Brødre, Sara fik virkelig en søn med Abraham, faderen til hele nationer. Og til Jeremias sagde Herren: „Se, jeg er Herren, alt køds Gud; skulle noget være mig for underfuldt?” (Jer. 32:27) Hvis han befaler det, vil vi sandelig blive i stand til at gøre det. Vi husker, hvordan israelitterne drog ud fra Ægypten og sat-

te over Det røde Hav, som ikke lod sig besejle.

Vi husker, hvordan Kyrus omlodte en flod og indtog den uindtagelige by Babylon.

Vi husker, hvordan fader Lehi kom til det forjættede land ved at sætte over et hav, der ikke kunne krydses.

Jeg tror, at Herren kan gøre hvad som helst, han bestemmer sig til at gøre.

Men jeg kan ikke se nogen god grund til, at Herren skulle åbne døre, som vi ikke er parate til at gå ind gennem.

Tænk vi nok, og beder vi nok, og arbejder vi nok? Med Herrens hjælp må vi møde opgaverne og få succes.

Naturligvis vil jeg også gentage, hvad jeg har sagt i andre seminarer om vort arbejde med lamaniterne. Disse vidunderlige mennesker har så sandelig krav på vores loyalitet og tjeneste. Vi skylder dem enhver mulighed for at høre evangeliets budskab og bærer et stort ansvar, hvis vi svigter dem.

Vi fik fornylig rapport om, at der i ét område alene var seks lamanitiske brødre fuldtidsansatte som lærere på seminaret, og andre er ansat andre steder i uddannelsesarbejdet. For ikke så mange år siden havde vi seks i hele verden. Nu finder vi seks i et enkelt fakultet i ét område. Det er begyndelsen til opfyldelsen af profetien og løftet om, at evangeliet ville blive ført tilbage til disse mennesker, ideelt ved budbringere af deres egen lamanitiske herkomst. Dette store arbejde vil rulle fremad blandt deres stammer som en sten, der rives løs af bjerget uden brug af hænder (se Daniel 2:45). Det vil fylde den lamanitiske verden med det gengivne evangeliums velsignelser.

Missionærafdelingen oplyser os om, at flere og flere lamanitiske unge mænd accepterer missionskaldelser. Der er blevet organiseret flere stave og ward i lamanitiske områder. Det glæder os meget. Vi

skylder dem meget. De er vore brødre og søstre. Meget mere må gøres og størstedelen af det lamanitiske arbejde i hjertet af Mellem- og Sydamerika venter for en stor del endnu på at blive gjort.

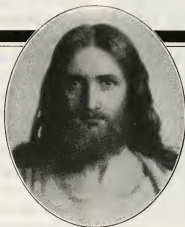
Vi er kun lige begyndt vort arbejde med vore jødiske brødre og søstre. I kender de politiske byrder, som de og vore arabiske brødre og søstre bærer. Det er vanskelige tider for dem, og verden ser til og venter og beder om fred. Den eneste varige fred, der kan komme, er Jesu Kristi evangeliums fred. Vi må bringe det til jøder og arabere, lamaniter og ikke-jøder. Vi må bringe det ud overalt og til alle og enhver. Mine brødre og søstre, der er meget at gøre.

Jeg beder derfor sammen med alle jer, at vi må forstå, at selv om vi altid skal benytte visdom for at føre Herrens værk fremad, så skal vi dog bevæge os fremad! Må Herren velsigne os alle i dette store sidste dages værk. *Må alle I, brødre og søstre, som har ansvaret, virkelig række ud og anstrenge jer.* Det beder jeg ydmygt om i Jesu Kristi navn. Amen. □

VOR FRELSERS SYN PÅ DENNE UDDELING

Citater fra Lære og Pagter

De var ligesom os. De var landmænd, hustruer, lærere, farvere og smede - de „almindelige” mænd og kvinder, der accepterede evangeliet i de første få år efter gengivelsen. Og noget af det, som Lære og Pagter viser os, er, hvordan Frelseren arbejdede med dem, tålmodigt hjælpende dem til at forstå, at dette var tiden for genoprettelsen af alle ting, tidernes fylde, tiden da alt ville blive samlede til eet. Til trods for alle de mange fortolkninger af Herrens ord, kan vi få øget kundskab og indsigt, når vi går tid ordene selv, og læser de åbenbaringer, han personligt gav som oplæring af disse tidlige medlemmer - og os - om betydningen af vores uddeling. I de udvalgte stykker, der anføres her, har vi Frelserens egne ord om vor tid og vort mål.

Formålet med denne uddeling

„Jeg, Herren, har kaldt min tjener Joseph Smith jun. og talt til ham fra himlen og givet ham befalinger; for at opfylde det, som er skrevet ved profeterne - De svage i verden skal komme frem og nedbryde de stærke og mægtige, for at mennesket ikke skal gå i rette med sin næste eller fæste lid til sin arms styrke; men at enhver måtte kunne tale i Gud Herrens navn, han, som er verdens Frelser, så at tro må tiltage på jorden, og min evige pagt oprettes, så mit evangeliums fylde må forkyndes gennem de svage og ringe til jordens yderste grænser, ja, endog for konger og regenter” (L&P. 1:17-23)

„Det er nødvendigt, når tidernes fyldes uddeling oprettes, hvilken uddeling nu er begyndt at indtræde, at en hel, fuldstændig og fuldkommen forening og sammenføjning af uddelinger, nøgler, magter og velsignelser finder sted og åbenbares fra Adams dage til nærværende tid. Og ikke alene dette, men også det, som aldrig har været åbenbart fra verdens begyndelse, det, som har været skjult for de viise og forstandige, skal åbenbares de umyndige og diende i denne tidernes fyldes uddeling” L&P. 128:18)

„(Dette er) min kirkes opkomst, hvor den kommer ud af ørkenen, så skøn som månen og så klar som solen og frygtindgydende som en hær under faner” (L&P. 5:14)

„Jeg, den Almægtige, har lagt min hånd på nationerne for at tugte dem for deres ugudeligheds skyld.

Og der skal komme plager over jorden, og de skal ikke tages bort, førend jeg har fuldendt mit værk, som skal afsluttes i retfærdighed - indtil alle skal kende mig, som bliver tilbage, fra den mindste til den største blandt dem, og de skal blive opfyldt med kundskab om Herren og se ham for deres øjne og opløfte deres røst og sammen synge” (L&P. 84:96-98)

Herren opmuntrer og styrker sit folk

„Se, I er små børn og kan endnu ikke tåle alt, I må vokse i nåde og i sandheds erkendelse.

Frygt ikke, børnlille, thi I er mine, og jeg har overvundet verden, og I er af dem, som Faderen har givet mig.

Ingen af dem, som min Fader har givet mig, skal fortabes.”

„Og dagen kommer, da I skal høre min røst og se mig og vide, at jeg er. Våg derfor, så I kan være rede” (L&P. 50:40-42, 45-46).

„Derfor, så siger Herren til jer, hos hvem præstedømmet er vedblevet i lige linie fra jeres fædre -

thi I er retmæssige arvinger efter det og har været skjult for verden med Kristus i Gud -

derfor er jeres liv og præstedømmet forblevet og må forblive gennem jer og jeres slægtslinie indtil alle tings genoprettelse, hvorom alle de helliges profeter har talt siden verdens begyndelse.

Derfor er I velsignede, dersom I forbliver i min godhed, et lys for ikke-jøderne og gennem dette præstedømme en frelser for mit folk Israel” (L&P. 86:8-11).

„I er Israels børn og af Abrahams sæd, og I skal blive ført ud af trældom med magt og ved en udstrakt arm.

Vær derfor ikke forsagt;

„Jeg siger jer: Mine engle skal gå foran jer, og ligeså jeg, og med tiden skal I eje det velsignede land” (L&P. 103:17, 19, 20).

„De som fik disse befalinger måtte få magt til at lægge grundvolden til denne kirke og bringe den ud af dunkelhed og mørke den eneste sande og levende kirke på hele jordens overflade” (L&P. 1:30)

„Jeg har kaldt på de svage i denne verden, og dem, som er ulærde og foragtede, for at slå nationerne med min Ånds kraft.

Og evangeliet skal prædikes for de fatti-

---

ge og de sagtmødige, og de skal se hen til tiden for min tilkommelse, thi den er nær for hånden" (L&P. 35:13, 15).

Herrens åbenbaring om Zion

„Thi se, jeg siger jer, at Zion skal blomstre, og Herrens herlighed skal være over det.

Og det skal være et banner for folkene, og folk skal komme hertil fra hver nation under himlen.

Dagen vil komme, da jordens folk skal skælve for Zion og frygte for dens vældige. Herren har sagt det" (L&P. 64:41-43).

„Zion kan ikke blive opbygget uden efter de grundsætninger, som udgør det celestiale riges lov, ellers kan jeg ikke tage hende til mig" (L&P. 105:5).

„Førend Herrens store dag kommer, skal Jakob blomstre i ørkenen og lamannerne springe ud som rosen.

Zion skal blomstre på husene og fryde

sig på bjergene og samles til det sted, jeg har udset.

Se jeg siger jer: Gå ud, som jeg har befaleet jer, omvend jer, omvend jer fra alle jeres synder, bed, og I skal få, bank på, og der skal lukkes op for jer.

Se, jeg vil gå foran jer og også være jeres bagtrop; jeg vil være i jeres midte, og I skal ikke beskæmmes.

Se, jeg er Jesus Kristus, og jeg kommer snart" (L&P. 49:24-28)

„Se! Om Zion gør dette, skal det gå hende vel, hun skal brede sig og blive meget herlig, stor og frygtet.

Og jordens nationer skal ære hende og sige: Zion er sandelig vor Guds stad, og Zion kan sandelig ikke falde, ej heller flyttes fra sit sted; thi Gud er der, og Herrens hånd er der,

og han har svoret, ved sin magts kraft, at være hendes frelse og hendes høje tårn. Derfor, sandelig, så siger Herren: Lad Zion fryde sig, thi dette er Zion: De Rene Af Hjertet" (L&P. 97:18-21) □

VOR UDDELING: HVAD JOSEPH SMITH SAGDE OM DEN

For næsten 150 år siden talte Herren gennem Joseph Smith: „Nøglerne til Guds rige er overladt menneskene på jorden, og fra nu af skal evangeliet udgå til jordens ender ligesom den sten, der uden hænder blev revet løs af bjerget, skal rulle frem, til den opfylder hele jorden,” (L&P. 65:2)

Siden den tid er kirken vokset bemærkelsesværdigt: med tiden vil Guds rige sandelig opfylde jorden. I generalkonferencen den 31. marts 1979 gav præsident Spencer W. Kimball os denne rapport om væksten: „Siden vi sidst mødtes til generalkonference (oktober 1978) har vi oplevet megen vækst og udvidelse af Herrens rige.

Jeg glæder mig med jer, mine brødre og søstre, over beviserne på fremgang og vækst overalt i Zion. Det er virkelig fremgang at føje tusinder af mennesker til et medlemskab, der nu tæller over 4 millioner. Det er vidunderligt at bygge templer og kirkebygninger i så mange lande. Vi føler os meget lykkelige over

denne vækst, der foregår i kirken i alle de lande, hvor vi er etablerede.” (*Ensign*, maj 1979)

Den sten, der blev „revet løs af klippen, dog ikke ved menneskehånd” i 1830, ruller nu virkelig for at opfylde jorden. Joseph Smith vidste, at den kirke, som Gud havde genoprettet gennem ham, ikke blot ville være ved, men at den ville vokse og udvikles. Han vidste, at Guds rige, begrebet Zion, og tidernes fyldes uddeling var vigtige for Guds plan, og at Gud ville lede kirken i opfyldelsen af dens mål.

Når kirkens medlemmer mindes dens 150 års tilværelse, kaster vi et blik på kirkens mål, sådan som Joseph Smith forudså det:

„Da Jesus endnu var dreng, var han i besiddelse af al den intelligens og klogskab, der var nødvendig for at sætte ham i stand til at regere og styre jødernes rige, og han kunne samtale med de kloge og lærdeste lovkyndige og teologer og få deres teorier og fremgangsmåder til at se

ud som tåbeligheder i sammenligning med den visdom, han var i besiddelse af; men han var blot en dreng og manglede legemlig styrke til at forsvare sig og var underkastet kulde, sult og død. Sådan er det også med Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige; vi har Jesu åbenbaring og den hos os beroende kundskab er tilstrækkelig til at oprette en retfærdig regeringsform her på jorden og skænke hele menneskeheden universel fred, dersom menneskene blot ville tage imod den, men vi mangler den legemlige og fysiske styrke, ligesom Frelseren gjorde, da han var barn, til at forsvare vore principper, og vi må nødvendigvis gennemgå pinsler, trængsler og forfølgelser og gøre det med tålmod, indtil Jakob bliver myndig, så vil han tage vare på sig selv" (*Profeten Joseph Smiths Lærdomme*, s. 477-78)

Hellige skal bo i Rocky Mountains

„Jeg profeterede, at de hellige fortsat ville lide megen sorg og elendighed og ville blive fordrevet til Klippebjergene, mange ville falde fra, andre ville blive dræbt af vore forfølgere eller miste livet som følge af deres udsatte stilling eller sygdom, og nogle af jer vil leve for at drage derud og hjælpe med til at oprette kolonier og bygge byer og se de hellige blive et mægtigt folk midt i Klippebjergene" (*Lærdomme*, s. 306)

„Dette værk vil fylde Klippebjergene med titusinder af sidste dages hellige, og sammen med dem kommer de lamantier, som bor i disse bjerge, og som vil modtage Kristi evangelium fra Israels ældster, og de vil blive forenede med kirken og Guds rige og frembringe meget godt" (citeret i *Discourses of Wilford Woodruff*, s. 30)

Herrens værk i disse sidste dage er af en sådan storhed, at det næsten overgår døeliges forståelse. Dets herlighed overgår enhver beskrivelse og dets storslåethed er uovertruffent. Det er det tema, som har motiveret profeter og andre retskafne mennesker fra verdens skabelse af ned gennem enhver efterfølgende generation lige til nu.

Et „favoriseret folk”

„Opbygningen af Zion er en sag, der har interesseret Guds folk i alle tidsaldre; det er et tema, som profeter, præster og konger har dvælet ved med særlig glæde og fryd; de har med glædefyldt forventning set hen til den dag, vi lever i; og opfyldt af himmelske og glade forventninger har de sunget, skrevet og profeteret om denne vor dag, men de døde uden at se og opleve dagen; vi er det begunstigede folk, som Gud har udvalgt til at tilvejebringe de sidste dages herlighed; det er overladt til os at se, deltage i og hjælpe med til at videreføre de sidste dages herlighed i „tidernes fylde at sammenfatte alt, både det himmelske og det jordiske”, „i eet”, når Guds hellige vil blive indsamlet fra alle nationer, stammer, tungemål og folk, når jøderne vil blive samlet til eet, og de ugudelige også vil blive samlet sammen for at blive udryddet, som profeterne har talt om: Guds Ånd vil også være hos hans folk og blive borttaget fra de øvrige nationer, og alt, hvad enten det er i himlen eller på jorden, vil blive sammenfattet til eet, i Kristus. Det himmelske præstedømme vil forenes med det jordiske for at tilvejebringe disse store planer” og medens vi således er forenet i en fælles sag for at videreføre Guds rige, er det himmelske præstedømme ikke ørkesløse tilskuere, men Guds Ånd vil blive udløst fra oven, og den vil tage bolig midt iblandt os. Den Allerhøjestes velsignelser vil hvile på vore legemer, og vort navn vil blive overdraget og gå i arv til kommende slægter; vore børn vil stå op og kalde os velsignede, og endnu ufødte generationer vil med særlig fryd og glæde dvæle ved de scener, som vi har gennemgået, de savn, vi har måttet udholde, den utrættelige iver, som vi har lagt for dagen, de næsten uoverkommelige vanskeligheder, som vi har overvundet ved at

lægge grundvolden til et værk, som tilvejebragte den herlighed og velsignelse, som de vil realisere; et værk, som Gud og engle med glæde har overvejet i de forbigangne generationer, som opdannede de fordums patriarkers og profeters sjæl, et værk, der er bestemt til at tilvejebringe mørkets magters udryddelse, jordens fornyelse, Guds herlighed og den menneskelige families frelse. (*Lærdomme*, s. 278-79)

Til hvert eneste kontinent, hvert eneste øre

„Vore missionærer drager ud til forskellige nationer, og . . . sandhedens standard er blevet højst; Ingen ugudelig hånd kan standse værkets fremgang; forfølgelse kan rase, pøbelhobe kan slutte sig sammen, hære kan samle sig, og bagvaskelse kan finde sted, men Guds sandhed vil gå frem - modigt, ædelt og uafhængigt - til den har gennemtrængt hvert kontinent, har besøgt hvert himmelstrøg, er faret igennem hvert land og har lydt i hvert øre, indtil Guds hensigter vil være fuldført, og den store Jehova vil sige, at værket er fuldbragt.” (*History of the Church*, 4:540)

Et storslået og pragtfuldt værk

„Herrens værk i disse dage er af en sådan storhed, at det næsten overgår dødeliges forståelse. Dets herlighed overgår enhver beskrivelse, og dets storslåethed er uovertruffent. Det er det tema, som har motiveret profeter og andre retskafne mennesker fra verdens skabelse og ned gennem enhver efterfølgende generation lige til nu; og det er sandelig tidernes fylde uddeling, når alt, som er i Jesus Kristus, hvad enten det er i himlen eller på jorden, skal samles sammen i ham, og

når alle ting skal blive gengivet, som er talt om af alle de hellige profeter, siden verden begyndte; for i denne tid sker den strålende opfyldelse af de løfter, der blev givet til fædrene, mens åbenbarelsen af den Allerhøjestes kraft vil blive mægtig, strålende og sublim. . .

. . . Det værk, der skal fuldføres i de sidste dage, er af alleryderste vigtighed og vil kalde på de helliges energi, kunnen, talent og evne, så det kan rulle fremad med den herlighed og storslåethed, der er beskrevet af profeterne; og det vil som følge deraf kræve de helliges koncentration for at fuldføre et værk af en sådan storslåethed og pragt (*History of the Church*, 4:185-86).

„Er det da ikke himmeriges rige, som rejser sit hoved i de sidste dage i guddommelig majestæt og storhed, ja, Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige som en uigennemtrængelig, ubevægelig klippe i det mægtige dyb, udsat for Satans storme og fristelser, men har stået fast indtil nu og stadig trodser modstandens vældige bølger, som kastes og drives af de stormfulde vinde af synkende snuhed og listighed, som har (slået imod) og stadig farer med fantastisk fråde tværs over dens triumferende takker og bryn, ansporet med fordoblet raseri af retfærdighedens fjende med hans fork af

løgne? Og vi håber, at denne sandhedens modstander vil fortsætte med at opvække og røre op i ugudelighedens pøl, så folk hurtigere kan skelne mellem de retfærdige og de ugudelige.” (*Lærdomme*, s. 115)

„Et kongerige af præster og konger”

„Dette er en dag, på hvilken himlens Gud er begyndt at genskabe sit riges gamle orden for sine tjenere og sit folk . . . en dag, på hvilken alle ting samler sig for at tilvejebringe fuldførelsen af evangeliets fylde, en fylde af uddelingernes uddeling, ja tidernes fylde; en dag på hvilken Gud i sin kirke er begyndt at manifestere sig og sætte sin kirke i orden, som har været, og de ting, som de gamle profeter og vise mænd ønskede at se men ikke fik at se, før de døde; en dag, på hvilken disse ting begynder at manifestere sig, som er blevet skjult fra før verdens grundlæggelse, og som Jehova har lovet skulle bekendtgøres for hans tjenere i hans egen bestemte tid, for at berede jorden til hans genkomst i herlighed, ja, en celestial herlighed, og et rige af præster og konger til Gud og Lammet, Zions Bjerg for evigt.” (*History of the Church*, 4:492-93) □

---

150 ÅRS KIRKEHISTORIE

1805

23. december. Joseph Smith, jr. blev født i Sharon i USA-staten Vermont som fjerde barn af Joseph og Lucy Mack Smith.

1820

I Joseph Smiths første åbenbaring besvarede Faderen og Sønnen hans spørgsmål om, hvilken kirke han skulle slutte sig til.

1823

21-22 september. I fem besøg hos Joseph Smith fortalte den opstandne Moroni om eksistensen af gamle metalplader og instruerede ham om hans rolle ved gengivelsen af evangeliet og oversættelsen af Mormons Bog.

1827

18. januar. Joseph Smith ægtede Emma

Hale i South Bainbridge i staten New York.

22. september. Joseph Smith modtog Mormons Bogs plader fra Moroni på højen Cumorah. Han fik også Urim og Tummim, der blev brugt som hjælp ved oversættelsen.

1829

15. maj. Joseph Smith og Oliver Cowdery modtog Det aronske Præstedømme fra Johannes Døberen. De to døbte hinanden, således som de blev instrueret. Maj eller juni. Peter, Jakob og Johannes overdrog Det melkisedekske Præstedømme til Joseph Smith og Oliver Cowdery nær Susquehanna-floden mellem Harmony i Pennsylvania og Colesville i staten New York.

Juni. Oversættelsen af Mormons Bog var færdig, og tre vidner - Oliver Cowdery, David Whitmer og Martin Harris - så pladerne i et syn. Otte andres vidnesbyrd - Christian Whitmer, Jacob Whitmer, Peter Whitmer, jun., John Whitmer, Hiram Page, Joseph Smith sen., Hyrum

Smith og Samuel H. Smith - fulgte snart efter.

1830

26. marts. Mormons Bog blev udgivet.

6. april. Joseph Smith oprettede „Kristi Kirke” i Peter Whitmer sen.’s hjem i Fayette i staten New York, med seks medlemmer, sådan som loven krævede det: Joseph Smith jr., Oliver Cowdery, Hyrum Smith, Peter Whitmer, jr., David Whitmer og Samuel H. Smith.

11. april. Oliver Cowdery holdt den første offentlige prædiken i den nye kirke ved et møde i familien Whitmers hus.

Juni. „Mose syner”, som senere blev en del af Den kostelige Perle, åbenbares til Joseph Smith. „Mose skrivelser” tilføjes i december.

9. juni. Den første konference i kirken,

der nu talte 27 medlemmer, holdtes i Fayette.

30 juni. Samuel H. Smith rejste til de nærliggende områder i staten New York på den første officielle missioneringsrejse i kirken.

Omkring 17. oktober. Fire missionærer begyndte en mission blandt Catteraugus indianerne i staten New York, Wyandotterne i Ohio og Shawnees og Delawares ved grænsen til Missouri, idet de på rejsen dertil standsede op for at undervise og døbe Sidney Rigdon og en menighed af hans tilhængere i Ohio.

1831.

4. februar. Edward Partridge blev kaldet til „Kirkens biskop” (L&P. 41:9)

2. august. Ved en ceremoni i Kaw Township i Jackson County i staten Mis-

Cumorah Højen. Dette gamle daguerreotypi af George Anderson (1860-1928) viser, som Joseph Smith beskrev det, hvorledes højen dominerer i det omkringliggende landskab. (Se Joseph Smith 2:51)

souri indviede Sidney Rigdon Zions Land. Joseph Smith indviede den følgende dag en tempelgrund.

1832

25. januar. Joseph Smith blev opretholdt som præsident over det høje præstedømme under en konference i Amherst, Ohio. Sidney Rigdon og Jesse Gause blev senere kaldet som rådgivere, og denne første organisering af Det øverste Præsidentskab blev bekræftet i en åbenbaring den 8. marts Gause blev afløst af Frederick G. Williams i begyndelsen af 1833.

16. februar. Mens de arbejdede på den inspirerede oversættelse af Bibelen, havde Joseph Smith og Sidney Rigdon syner, hvori de så herlighederne. (L&P. 76)

1. juni. „The Evening and Morning Star”, det første tidsskrift i kirken, påbegyndtes udsent i Independence, Missouri, med William W. Phelps som redaktør.

1833

Efterår. Missioneringsarbejdet udstraktes til Canada.

November. De hellige forlod Jackson County, Missouri, på grund af pøbelens trusler og angreb.

18. december. Joseph Smith sen. blev ordineret til kirkens første patriark.

1834

17. februar. Et præsidentskab og et højråd blev udpeget for staven i Kirtland, Ohio. En lignende organisation blev skabt i Missouri den 3. juli 1834.

1-7 maj. Zions Lejr påbegyndte sin march fra Kirtland, Ohio, til Clay County, Missouri, for at hjælpe de ud-

drevne hellige dér. Lejren opløstes den 30. juni.

1835

Kirken offentliggjorde en samling salmer og hellige sange, udvalgt af Emma Smith.

14. februar. Det første Halvfjerds' kvorum og dets syv præsidenter blev udpeget.

3. juli. Michael H. Chandler udstillede ægyptiske mumier og papyrusruller i Kirtland, Ohio. Joseph Smiths arbejde med rullerne resulterede i Abrahams Bog, der senere blev en del af Den kostelige Perle.

17. august. Ved et offentligt kirkemøde i Kirtland godkendtes de åbenbaringer,

Mindesmarke for Joseph Smith. Den 23. december 1905, et hundrede år efter profeten Joseph Smiths fødsel i Sharon, Vermont, blev dette ca. 13 meter høje marmormonument rejst på stedet hvor han blev født. Monumentet blev indviet af præsident Joseph F. Smith.

Joseph Smith, jr.

Det var en sabbatsdag om eftermiddagen. Efter at have hjulpet med at omdele nadveren (sammen med De tolv Kvorum) gik Joseph Smith hen til Kirtland Temples forhøjning, bagved forhænget. Der knælede han og Oliver Cowdery i stille bøn. Da de rejste sig åbnedes et storslået syn for dem begge:

„Vi så Herren stå på talerstolens brystværn foran os, og under hans fødder var et fint lagt gulv af ægte guld af farve som rav.

Hans øjne var som en ildslue, hans hår var hvidt som nyfalden sne, og hans ansigt overgik solen i klarhed. Hans røst var som store vandes brusen, ja, Jehovas røst, som sagde:

Jeg er den første og den sidste. Jeg er den, som lever. Jeg er den, der blev slået ihjel, og jeg er jeres Talsmand hos Faderen.” (L&P. 110:2-4)

Dette er blot ét af de talrige tilfælde af nedskrevne vidnesbyrd fra profeten Joseph, der bevidnede den kendsgerning, at han modtog besøg af Faderen. Sådanne besøg var sandelig en velsignelse for hele verden, for de førte til den fuldstændige genoprettelse af Jesu Kristi Kirke i denne uddeling, genoprettelsen af alle ting, som apostlen Peter talte om.

Men personlig kendskab til Frelseren endte ikke med Josephs død. Lige fra begyndelsen af den sidste uddeling og til vor egen tid, har hver eneste af kirkens præsidenter båret vidnesbyrd om, at Kristus lever.

der var blevet udvalgt til offentliggørelse som Lære og Pagter.

1836

27. marts. Indvielsen af Kirtland-templet.

3. april. Joseph Smith og Oliver Cowdery modtog åbenbaringer i Kirtland-templet, hvori de så Frelseren, Moses, Elias og Elijah.

29. juni. Et massemøde af borgere i Clay

County, Missouri, forlangte, at de hellige skulle rejse bort. I december havde mange allerede taget nyt ophold i Caldwell County, Missouri.

1837

Parley P. Pratt udsendte sin brochure „En Advarsels Røst”, den første traktat offentliggjort til missioneringsbrug i kirken.

4. juni. Heber C. Kimball og Orson Hy-

de blev kaldet til at påbegynde missionsarbejde i Storbritannien. Den 12. og 13. juni rejste Joseph Fielding, Willard Richards og andre også til denne mission.

1838

4. juli. Kirkens ledere lagde hjørnestenene for det planlagte tempel i Far West, Missouri.

6. juli. Udvandringen af „Kirtlands lejr“ fra Kirtland, Ohio, begyndte under ledelse af De halvfjerds' første Råd; det var én af de sidste grupper, der forlod Kirtland.

21. september. En pøbelhob udfordrede de hellige ved De Witt i Carroll amt, Missouri, og fortsatte sine trusler, indtil 11. oktober, mens guvernør Lilburn W. Boggs afslog mormonernes anmodninger om militærhjælp.

26. oktober. Guvernør Boggs udstedte ordre til at udrydde eller uddrive de hellige fra Missouri.

30 oktober. Sytten sidste dages hellige døde i Haun's Mill massakren i en lille koloni. Angrebet var en bogstavelig reaktion på guvernør Boggs udryddelsesordre.

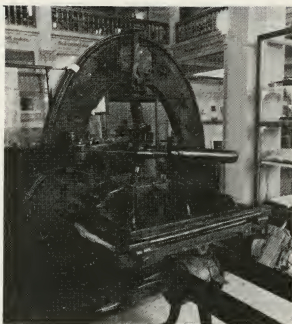
1. november. En standret beordrede Joseph Smith og andre skudt, men brigadegeneral A. W. Doniphan nægtede at adlyde ordrer. Fangerne blev da anbragt i fængslet i Richmond, Missouri.

10. november. En anklage og to ugers forhør fulgte, hvorefter Joseph Smith og andre blev anbragt i Liberty fængslet.

1839

26. januar. Brigham Young og De Tolv organiserede en komité til at flytte de hellige bort fra Missouri.

26. april. De Tolv og andre mødtes i Far

E. B. Grandins trykkeri. Den første udgave af Mormons Bog (5000 eksemplarer) blev trykt på denne bogtrykkermaskine i Palmyra, New York i 1830. Maskinen blev erhvervet af kirken i 1906 og er blevet repareret så den fungerer.

West til en konference, hvorefter De Tolv, som svar på en åbenbaring (L&P. 118), rejste på en mission til Storbritannien.

10. maj. Joseph Smith tog bopæl nær Commerce, Illinois, hvor man havde købt jord til et nyt indsamlingssted. Stedet kaldtes Nauvoo.

6. oktober. Ward, hvorover biskopper præsiderede, blev geografiske underinddelinger af kirken, da Commerce (Nauvoo) blev delt op i tre ward, hver med sin biskop.

29. oktober. Præsident Martin van Buren fortalte Joseph Smith under en samtale i Det hvide Hus, at den føderale regering ikke kunne gøre noget for at lette undertrykkelsen i Missouri. Anmodninger derom blev også præsenteret for The Congress og endnu en samtale blev ført med van Buren, men altsammen uden resultat.

1841

19. januar. En åbenbaring (L&P. 124) givet i Nauvoo skitserede instruktioner for bygning af et tempel og et hotel i Nauvoo. Dåb for de døde blev introduceret som tempelordinanse.

24. januar. Hyrum Smith blev ordineret til kirkens patriark i stedet for sin far, der var død den 14. september; og assistent til præsidenten i stedet for Oliver Cowdery, der var blevet udelukket af kirken.

24. oktober. Fra et sted på Oliebjerget indviede Orson Hyde Palæstina til jødernes indsamling.

1842

17. marts. Joseph Smith organiserede Den kvindelige Hjælpeforening i Nauvoo med Emma Smith, Sarah M. Cleveland og Elizabeth Ann Whitney som præsidentskabet, til at sørge for de fattige og syges behov.

1843

12. juli. En åbenbaring angående „ægteskabspagtens evige natur samt flerkoneri“ (L&P. 132) blev nedskrevet; den uddybde yderligere betydningen af den „nye og evige pagt“, som var blevet nævnet så tidligt som i 1831. Profeten havde forklaret denne lærdom til nogle få, og polygamiske ægteskaber var blevet indgået i 1841.

1844

29. januar. En politisk sammenkomst i Nauvoo nominerede Joseph Smith til kandidat til De forenede Staters præsidentpost.

12. juni. Profeten blev arresteret den 12.

juni, anklaget for oprør. Han overgav sig til retsforfølgelse og blev fortalt om en sammensværgelse der havde det formål at dræbe ham.

22. juni. Joseph og Hyrum Smith satte over Mississippifloden for at flygte til Klippebjergene. Guvernør Ford havde lovet profeten sikkerhed, og på andres opfordring vendte begge tilbage til Nauvoo og overgav sig til myndighederne.

25. juni. Joseph og Hyrum Smith blev sammen med andre sat i fængslet i Carthage, Illinois.

27. juni. Joseph og Hyrum Smith blev dræbt af en pøbelhob, som stormede fængslet. John Taylor blev såret under angrebet. Willard Richard undgik at blive såret.

4. august. Sidney Rigdon talte for udpegelse af en formynder for kirken ved et møde i Nauvoo.

8. august. Ved et møde, der havde til formål at udpege en værge, udtalte Sidney Rigdon sig påny om sine synspunkter, hvorefter Brigham Young bekendtgjorde, at et nyt møde ville blive holdt om eftermiddagen. Ved dette sidste møde erklærede Brigham Young De Tolvs ret til ledelsen og blev opretholdt af kirken.

1845

Maj-juni. De ni, der var anklagede for mordet på Joseph Smith og Hyrum Smith blev frikendt af retten.

9. september. Kirkens ledere bekendtgjorde deres hensigt med at flytte til Den store Saltsødal for dér at oprette et tilflugtssted for de hellige.

1846

1. maj. Nauvootemplet indviedes.

13. juli. De første frivillige kompagnier af Mormonbataljonen meldte sig, som

„Jeg kan bære vidnesbyrd om, at Jesu Kristi evangelium er sandt, og at Herrens ord, hvad enten de er skrevne eller talte, er sande.

Lad mig stille et spørgsmål. Hvem er de mennesker på jordens overflade, som i sandhed kan udtale dette? Hvem er de mennesker, der kan sige, at Jesu Kristi evangelium er sandt, og at han lever? Kan den kristne verden? Nej, de kan ikke. De siger måske, at de tror og har overbevisning om, at Jesus lever; de tror det måske helt, når de erklærer, at Jesu Kristi evangelium er sandt; de kan måske erklære med overbevisning, at Bibelen (speciel med hensyn til Det nye Testamente) er sand; at frelsesplanen findes deri, og (at den) er sand. De kan måske erklære det med god samvittighed og i al oprigtighed.

Men lad mig spørge, hvor er de mennesker, der kan sige, at de ved, at Jesus lever? Og hvem er de mennesker, der kan sige, at dette evangelium er sandt, og at det er menneskets frelsesplan? Jeg vil lade Kristenheden selv besvare dette spørgsmål; men for mig er det sikkert, at ingen mand eller kvinde der lever på denne jords overflade, undtagen dem, for hvem Kristus har åbenbaret sig, kan sige dette. (1. Kor. 2:1-16; 12:3)

Skont andre måske med god samvittighed vil sige, at de tror, at han lever - hvem ved så, at Herren Jesu Kristi lære er sand? Der er en kategori mennesker og kun een, på denne jords overflade, som ved det; og den kategori af mænd og kvinder består af dem, der holder hans befalinger og gør hans vilje; ingen andre kan sige det. Ingen andre kan frejdigt og eftertrykkeligt erklære, at Jesus lever, og at hans evangelium er sandt.” (Joseph Fielding og McConkie: *Journal of Discourses Digest*, Salt Lake City 1975, s. 52-53)

Brigham Young

svar på en anmodning til Brigham Young to uger tidligere fra De forenede Staters hær.

17. september. De tilbageblevne hellige i Nauvoo blev drevet ud fra byen i strid med overgivelseaftalen.

1847

14. januar. Brigham Young fremlagde

anvisninger med hensyn til resjen vestpå, og forklarede den måde, hvorpå vognkompagnerne skulle organiseres (L&P. 136)

22-24. juli. Brigham Youngs pionerkompagni nåede til Den store Saltsødal for at udvælge stedet for de helliges koloni. Hermed afsluttedes denne rejse, der begyndte i Winter Quarters den 5. april. 28. juli. Brigham Young udvalgte stedet,

hvor Salt Lake templet skulle bygges. 5. december. Det øverste Præsidentskab blev reorganiseret med præsident Brigham Young og rådgiverne Heber C. Kimball og Willard Richards. De blev opretholdt den 27. december 1847.

1848

Maj-juni. Græshopper forårsagede stor skade på mormonernes afgrøde. Måger angreb græshopperne og forhindrede derved en fuldstændig katastrofe.

1849

Richard Ballantynes søndagsskole i Salt Lake City påbegyndte kirkens søndagsskolens arbejde.

5. marts. En midlertidig Deseret Stat blev oprettet og ansøgning om selvstyre afsendt.

Oktober. Emigrationsfondet blev stiftet ved generalkonferencen med det formål

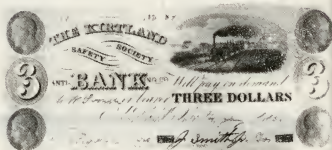
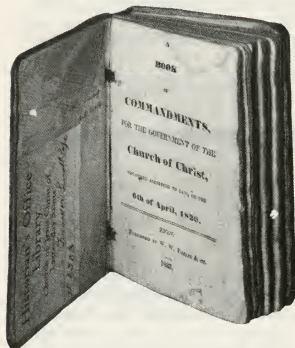
at hjælpe med indsamlingen af de fattige. Dette system fungerede indtil 1887.

1850-54

Kirken oprettede missioner i Skandinavien, Frankrig, Italien, Schweiz, Hawaii, øerne i Det sydlige Stillehav, Indien, Malta, Gibraltar, Tyskland og Sydafrika, men de fleste blev nedlagt efter få år. Lorenzo Snow åbnede Italien, Erasmus Snow Danmark og John Taylor Frankrig. (Til Danmark ankom Peter O. Hansen som den første mormon den 11. maj 1850, Snow og ledsagere den 14. juni. O.a.)

1851

September. Tre føderalt udnævnte embedsmænd forlod Utah i protest mod flerkoneriet, og på grund af, hvad de betragtede som uønsket indflydelse fra kirken på politiske spørgsmål i territoriet.

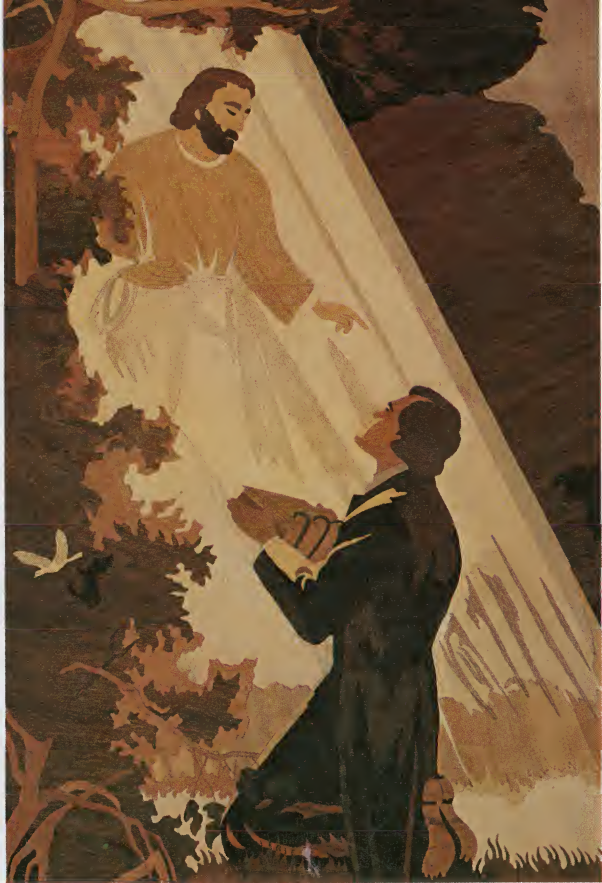
Genstande afbilledet i denne udgave er fra Historical Department Archives. Fotografier af genstande er foretaget af Public Communications Photo Services: Eldon K. Linschoten, Chief Photographer, Jed Clark og Eric White.

Den hellige Lund i dag, 160 år efter Faderen og Sønnen viste sig for den unge profet; her begyndte de sidste dages uddeling af evangeliet. Lunden bibringer stadig de besøgende medlemmer en følelse af ærbødighed. Foto af Eldon K. Linschoten.

Moronis besøg til profeten Joseph Smith blev gentaget adskillige gange i årene 1823 til 1827 som en del af Josephs forberedelse til sin gerning og til gengivelsen af evangeliet. Dette billede af John Hafen (1856-1910) viser én af begivenhederne på Cumorah Højen, mens Joseph forberedte sig på at modtage guldpladerne fra Moroni.

Joseph modtog pladerne af Moroni den 22. september 1827. Dette arbejde i træ forestiller denne begivenhed og er udført i flere forskellige brasilianske træsorter af den brasilianske kunstner Max Rezler i 1970.

Johannes Døber gengiver det aronske præstedomme til profeten Joseph Smith og Oliver Cowdery. Denne begivenhed fandt sted den 15. maj 1829 ved bredden af Susquehannafloden. (Se Joseph Smith 2:72-73). Maleri af Tom Lovell.

Gengivelsen af det melkisedekske præstedømme. Peter, Jakob og Johannes, de fordum præsiderende apostle, viste sig for Joseph Smith og Oliver Cowdery i 1829, overdrog dem det melkisedekske præstedømme og ordinerede dem til det hellige apostelembede. Maleri af Minerva Teichert omkring 1934, retoucheret 1948.

Et fingerbøl brugt af Brigham Young i Zions Lejrs march i februar 1835. Det er den eneste kendte kulturgenstand der er tilbage fra én af de vigtigste begivenheder i kirkens første historie.

Joseph Smiths pistol, som blev brugt da han stod i spidsen for Nauvoo legionen (1840-1844)

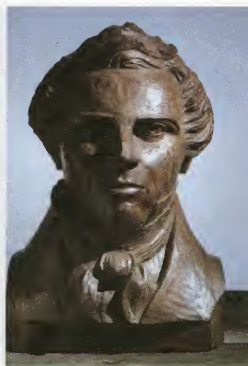

Keramikkande lavet af Heber C. Kimball (omkring 1831-39)

Lysetage fra Mansion House i Nauvoo, Illinois. Den blev benyttet af Joseph og Emma i årene mellem 1840 og 1844.

Buste af profeten Joseph Smith. Træskærerarbejde af en ukendt kunstner fra Ecuador, omkring 1970.

Ikarisk billede af Nauvoo, taget fra den modsatte side af floden i 1859 af Johanne Schrøder. De såkaldte ikarianere slog sig ned i Nauvoo efter de hellige tog vestpå.

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige blev organiseret for 150 år siden i Fayette, New York, nemlig den 6. april 1830, i Peter Whitmer, sen.'s hjem. De seks mænd, der officielt blev optegnet som kirkens organisatorer var Joseph Smith jun., Oliver Cowdery, Peter Whitmer jun., David Whitmer, Samuel H. Smith og Hyrum Smith. Maleri af William Whitaker, 1971.

1852

28. og 29. august. Ved en særlig konference i Salt Lake City blev læren om flerkoneri for første gang bekendtgjort offentligt.

1853

6. april. Hjørnestenene blev lagt til Salt Lake Tøplet.

1856

9. juni. Det første håndkærrekompagni forlod Iowa City i Iowa. Senere dette år kom to sådanne kompagnier ud for alvorlige tragedier på grund af en tidlig vinter. Systemet med håndkærrekompagnier fortsatte indtil 1860.

1857

30. marts. Den territoriale dommer W. W. Drummond, som tidligere havde forladt Utah territoriet, skrev et brev til De forenede Staters offentlige anklager, hvori han anklagede mormonlederne for alvorlige forbrydelser.

13. maj. Ældste Parley P. Pratt fra De tolv Råd blev myrdet, mens han var på mission i Arkansas.

28. maj. Efter bemyndigelse fra præsident James Buchanan samledes en hær i Fort Leavenworth i staten Kansas for at marchere mod Utah. Man mente, at folk i Utah var ved at gøre oprør mod De forenede Stater. Dette var begyndelsen til den såkaldte „Utahkrig“.

24. juli. Brigham Young fik meddelelse om, at den amerikanske hær under kommando af general Albert Sidney Johnston nærmede sig Utah. Kirkens ledere tog det standpunkt, at de ikke havde overtrådt nogen lov, og besluttede ikke

at ville tillade nogen militær „invasion“ at drive dem ud af deres hjem.

15. september. Brigham Young erklærede Utah i krigstilstand og nedlagde forbud mod, at de fremmede tropper måtte komme ind i Saltsødalen. Bevæbnede militærgrupper fik ordre til at besætte forskellige strategiske punkter for at genere soldaterne og forhindre dem i at komme ind. Han hjemkaldte også ældsterne fra fremmede missioner, og tilrådede de hellige i visse fjerntliggende kolonier at vende tilbage til steder nærmere kirkens hovedkvarter.

1858

26. juni. Efter at være blevet standset for vinteren ved mormonernes henholdende taktik, marcherede general Johnstons hær fredeligt ind i Saltsødalen.

1860

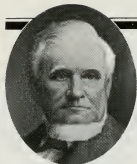
24. september. Den sidste gruppe af hellige, som drog over sletterne med håndkærre, kom ind i Salt Lake City.

1862

8. juli. Den første i en serie af føderale love blev vedtaget, definerende flerkoneri som bigami og erklærende det for en forbrydelse.

1863

10. marts. Præsident Brigham Young blev arresteret, anklaget for bigami og af dommer John F. Kinney fængslet mod en kaution på 2000 \$. Imidlertid blev han aldrig bragt til doms.

John Taylor

„Paulus lader os i sin omtale af Jesus Kristus forstå, at han er den Førstefødte af alle skabninger, for ved ham blev alle ting skabt, som blev skabt, og ham tilhører alle ting; han er overhovedet for alle ting; han skabte alle ting, synlige og usynlige, hvad enten det er tronengle eller herskere eller magter eller myndigheder; alt blev skabt ved ham og for ham, og uden ham blev intet skabt, som blev skabt. (Kol. 1:13-19; Hebr. 1:1-3; Johs. 1:1-3; L&P. 76:24)

Hvis alting blev skabt ved ham og for ham, må denne jord, som vi står på, være blevet skabt ved ham og for ham; hvis det er tilfældet, er han dens lovlige, dens retmæssige ejer og forvalter, dens lovmæssige hersker og regent. . .

Han ved, hvordan man vurderer og sætter den rigtige værdi på den menneskelige natur, for han har været placeret i den samme situation som vi, forstår at have tålmodighed med vore svagheder og ufuldkommenheder; og han forstår fuldtud dybden, kraften og styrken af de prøvelser og vanskeligheder, som menneskene må kæmpe mod i denne verden, og da han således forstår og har erfaret, kan han have tålmodighed med dem som en far og en ældre bror.

Det er også nødvendigt, eftersom vi påstår, at vi stiler efter de samme herligheder, ophøjelser, kræfter og velsignelser i den evige verden, at vi må gennemgå de samme prøvelser, udholde de samme pinsler, overvinde, som han overvandt, besejre, som han gjorde det, og således ved ærlighed, sandhed, dyd, renhed og en højsindet og ærlig kurs for Gud, engle og mennesker, at sikre os selv en evig ophøjelse i den evige verden, som han gjorde.” (Digest, s. 182)

1867

Tabernaklet på Temple Square i Salt Lake City blev færdiggjort, og den første konference der blev afholdt deri begyndte den 6. oktober.

8. december. Brigham Young anmodede biskopperne om igen at organisere hjælpeforeninger i deres ward. De var blevet opløst under Utahkrigen.

1869

10. maj. Den transkontinentale jernbane fuldførtes ved Promontory Summit i Utah.

28. november. The Young Ladies' Retrenchment Association, som senere på dansk kom til at hedde Unge Kvinders Gensidige Uddannelsesforening (Unge Kvinders GUF) blev oprettet af Brigham Young.

1870

13. januar. Et stort massemøde holdtes af kvinderne i Salt Lake City i protest mod visse antimormon love, der var ved at blive vedtaget i kongressen. Dette og andre sådanne møder viste, at mormonkvinderne, i modsætning til antimormonernes påstande, ikke var imod den kirkelige magtstruktur i Utah.

12. februar. Utah blev én af de første amerikanske stater og territorier, der gav kvinder stemmeret. (Allerede ved kirkens oprettelse i 1830 fik kvinderne stemmeret på lige fod med mændene i kirkelige sager. O.a.)

1871

2. oktober. Præsident Brigham Young blev arresteret, anklaget for polygami. De forskellige juridiske forhandlinger varede til 25. april 1872, og i løbet af dette tidsrum fik præsident Young sommetider forbud mod at forlade sit hjem. Sagen blev imidlertid afvist, idet en højesteretskendelse omstødte forskellige juridiske dispositioner som var blevet foretaget indenfor de sidste 18 måneder i Utah.

1872

Retsforfølgelser mod forskellige af kirkens ledere fortsatte.

1874

7. maj. Ved kirkens generalkonference, der påbegyndtes den dag, var hovedemnet den „Forenede Orden“. Det resulterede i oprettelse af mange kooperative, kommercielle virksomheder.

1875

10. juni. Den første Unge Mænds Gensidige Uddannelsesforening (Unge Mænds GUF) blev organiseret i 13. ward i Salt Lake City.

16. oktober. Brigham Young Academy, der senere blev til Brigham Young University, blev grundlagt i Provo, Utah.

1877

6. april. St. Georgetemplet blev indviet i forbindelse med den 47. årlige generalkonference, der blev holdt i St. George. Det var det første tempel der blev færdiggjort i Utah. For første gang i denne uddeling kunne besøglinger for de døde nu udføres.

April-august. Præsident Young anmodede De Tolvs om at foretage gennemgribende reorganiseringer af stave, ward og kvorummer og klarlagde et stort antal præstedømmelige regler og standarder for kirkemedlemmer.

29. august. Præsident Brigham Young døde i sit hjem i Salt Lake City.

4. september. De tolv's Råd med John Taylor som præsident påtog sig offentligt sit ansvar som kirkens ledelse.

1878

25. august. Det første Primary holdtes i Farmington, Utah. Organisationen spredtes hurtigt, og den 19. juni 1880 blev en kirkeomspændende organisation oprettet.

1879-1906

Missioner uden for De forenede Stater oprettedes i Mexico, Tyrkiet, Selskabsøerne og Samoa.

Wilford Woodruff

„Da Jesus Kristus kom til jøderne, bragte han det evige evangelium. Han var selv af Juda stamme. Han kom til sin egen fars hus; han tilbød dem liv og frelse; og alligevel var han den mest upopulære mand i hele Judæa. Højpræsterne, sadukæerne, tidens sekttilhængere, var de stærkeste fjender, han havde på jorden. Ligegyldigt hvad han gjorde, blev det tilskrevet onde kilder. Da han udkastede onde ånder, blev det tilskrevet Beelzebul, de onde ånders fyste. Da han åbnede de blindes øjne, sagde de: „Giv Gud æren; vi ved, at dette menneske er en synder.” (Joh. 9:24) Denne upopularitet fulgte Herren Jesus Kristus til korset, hvor han opgav ånden. Se, Judæas indbyggere havde fået den idé, at hvis bare de kunne slå Messias ihjel, så ville det være enden på hans mission og gerning på jorden. Et forgæves håb for den generation såvel som for vores! Da de førte Jesus til korset, holdt ånden, i selve det øjeblik, da den forlod det sørgelige tabernakel, nøglerne til Guds rige med al dets styrke og kraft og herlighed på samme måde, som han havde gjort det, mens han havde sit legeme. Og mens legemet lå i graven, prædikede Jesus fra Nazaret for ånderne i forvaring, og da hans mission var slut der, vendte hans ånd tilbage til sit tabernakel. Dræbte jøderne de principper, som han forkyndte? Nej. Han sprængte dødens bånd, han overvandt graven, og han fremstod med et uddeligt legeme, fyldt af herlighed og evigt liv, og han beherskede alle de kræfter og nøgler, han havde, da han var i kødet. Efter at have vist sig for nogle af de hellige kvinder og apostlene, betjente han nephiterne på dette kontinent (Amerika), og derfra tog han til Israels ti („Tabte”) stammer og forkyndte evangeliet for dem, og når de vender tilbage, vil de bringe historien om, hvordan Jesus fra Nazaret behandlede dem, mens han var i sit uddelige legeme med sig. Den samme upopularitet fulgte de tolv apostle. Nogle af dem blev gennemsave, andre blev halshuggede, korsfæstede osv. (Hebr. 11:37). Men tilintetgjorde jøderne de principper, de havde forkyndt? Tilintetgjorde de nøglerne til Guds rige? Nej, sandelig ikke. De havde ingen magt over disse ting, lige så lidt som de havde magt over Guds trone eller over Gud selv.” (Discourses of Wilford Woodruff, Salt Lake City, 1946, s. 26-27)

Wilford Woodruff

SKRIV DIN EGEN HISTORIE

Begynd i dag med at føre dagbog over dit livs oplevelser - så andre også kan få glæde af dem.

Profeten Joseph Smith opfordrede de hellige til at føre dagbøger, og dette råd har kirkens ledere gentaget lige siden.

Lige fra præsident Wilford Woodruff tilsluttede sig kirken i 1833, førte han dagbog - han brugte ca. en time om dagen til at nedskrive begivenheder og fortælle om sine følelser.

„Jeg vil gerne fortælle mine unge venner,” sagde han, „at det vil blive til stor velsignelse for dem og deres børn . . . hvis de vil føre dagbog over de ting der sker omkring dem. Giv alle drenge og piger . . . en lille bog og lad dem skrive lidt i den . . . hver dag.”

Det behøver ikke kun være særlige begivenheder der skrives ind i mindebogen. De daglige begivenheder, håb og skuffelser kan nedskrives, så man bedre kan huske dem. Her følger nogle eksempler:

Jeg glæder mig sådan, for jeg skal til fodboldkamp i dag!

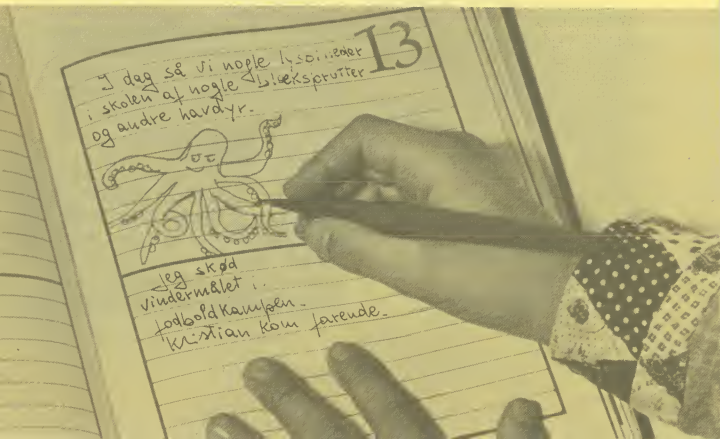
I dag så vi nogle lysbilleder i skolen af nogle blæksprutter og andre havdyr.

Min bedste ven, Erik, er flyttet i dag. Jeg ser ham nok aldrig mere.

Om tre uger fra i dag vil min far ordinere mig til diakon.

Du kan påbegynde din mindebog i en notesbog, på losblade i et ringbind eller i en rigtig dagbog.

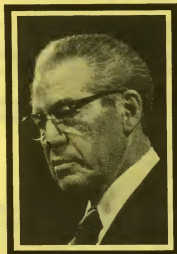
Mindebøger er beskrivelser og personlige skildringer af dine følelser, medens dagbøger indeholder de daglige begivenheder. Oplevelser har noget at gøre med at opnå et vidnesbyrd, med at føre sin tro, og de begivenheder der står omtalt, som f.eks. om dåb eller andre evangelieordinanser, vil få stor værdi for dig og dine efterkommere.

SKAM DIG ALDRIG OVER

N. Eldon Tanner
Førsterådgiver i
Det øverste Præsidentskab

Jeg vil gerne fortælle jer, hvordan det gik til, at jeg blev medlem af Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. I 1832, to år efter kirkens oprettelse, gik to unge missionærer rundt i staten New York og underviste som missionærer. Og der var en mand ved navn John Tanner, som hørte, at de skulle komme til hans omegn, og at de den samme aften ville tale i skolebygningen. Selv om han var krøbling, bestemte han sig til at gå derhen og sikre sig, at disse mormonmissionærer ikke forkyndte falske lærdomme.

Han var en samfundsvenlig mand, og han var religiøs. Skønt han havde været handicappet i flere måneder med et sygt ben og sad i en kørestol, bestemte han sig til at deltage i det møde. Og han lod sin søn køre sig helt hen til talerstolen.

Mens han lyttede til den første missionær, der fortalte om frafaldet og behovet for gengivelse af evangeliet, hørte han efter og sagde ikke noget til ham. Og da den anden missionær rejste sig for at tale, afbrød John Tanner ham ikke på nogen måde.

KRISTI EVANGELIUM

Efter mødet bad han sin søn gå hen og bede de to missionærer komme og præsentere sig. Han spurgte disse missionærer, om de ville komme med ham hjem og blive der den aften. De modtog invitationen og gik med ham hjem og diskuterede religion til langt hen på morgenen.

Efter at de havde talt sammen i nogen tid, sagde han: „Hvis jeg var rask nok til det, tror jeg nok, at jeg ville lade mig døbe.”

Missionærerne spurgte ham, om han mente, at Herren kunne helbrede ham. Han sagde, „Herren kunne, hvis han ønskede det.”

Missionærerne forklarede, at de var ældster, og at Herren havde sagt, at hvis der var syge blandt dem, skulle de kalde ældsterne til sig og bede over dem, og de spurgte ham om han ønskede, at de skulle salve ham. Det svarede han ja til. De salvede ham. Den samme dag forlod han sin kørestol og fik aldrig mere brug for den. Og han gik over en kilometer for at blive døbt.

Han vidste, at han ville blive kritiseret og gjort nar af, men da han hørte

sandheden, havde han mod til at acceptere den. Jeg er så glad for, at de to missionærer gik ud og forkyndte evangeliet; og at John Tanner hørte det, og at han havde mod til at acceptere det.

Og han og hans familie forblev trofaste i troen. Og hans søn, Nathan Tanner, forblev trofast i troen, og derpå William Tanner og hans søn, Nathan William, som er min far, accepterede evangeliet og forblev trofaste i troen. Og som resultat deraf, er jeg her i dag.

Jeg håber, at eventuelle undersøgere vil have mod og styrke til at acceptere evangeliet, når de ved, at det er sandt. Det vil være den største afgørelse, I træffer i jeres liv. Og jeg lover jer, at Herren vil velsigne jer. □

North 1977

MANDEN I HUSET

Sandi L. Bledsoe

Jason sad ved kaminens skær og forsøgte at lære nogle vers udenad, som han havde fået for i skolen. Men han kunne ikke koncentrere sig. Han så hele tiden mr. Rayburns gård for sig og sammen med dette syn så han den smukke lille pony, som gårdmanden havde til salg. Den kostede kun 18\$ - det var det hele! Jason tænkte. Det kunne ligeså godt have været 500 \$. Jasons far var taget afsted for at kæmpe med i borgerkrigen, og han havde overladt sin søn at være manden i huset.

Jason ønskede sig den pony mere end han nogen sinde havde ønsket sig noget andet. „Men hvordan i alverden skal jeg nogen sinde få

18\$, der er mine egne?” spurgte han sig selv. Alle de andre drenge red til skole på heste. Men Jason måtte op før dagry for at malke koen, og fodre høns, hvorpå han måtte gå den lange vej til skole. Når Jason ikke var i skole havde han travlt hjemme - med at hjælpe sin mor på deres gård.

Jasons mor lyttede medfølelse da han fortalte hende om mr. Rayburns pony. Men da drengen havde talt færdigt, så hun blot på ham med et venligt, bedrøvet smil. „Ja, Jason,” sagde hun, „det lyder dejligt med den pony. Men jeg er bange for at vi ikke har nogen penge til overs. Vi har det svært for tiden og nu vi skal have den lille. . .”

„Åh, jeg glemte den lille et øjeblik. Jeg håber det bliver en pige. Jeg kunne godt tænke mig at have en lillesøster,” sagde Jason med et smil. „Og hvis jeg arbejder ekstra meget vil der måske blive penge nok til en vugge.”

Jasons mor knugede ham ind til sig. „Med dig som hjælp skal vi nok klare det, Jason,” sagde hun. Senere den aften klatrede Jason op ad stigen til loftet, hvor han sov. Men han kunne ikke lade være med at tænke på ponyen før han faldt i søvn.

Næste morgen da Jason var på vej

til skole så han et skilt i den store købmandsbutikks vindue:

Dreng søges til møllen - eftermiddage eller aftener - 10 cent i timen. „10 cent i timen,” tænkte Jason, „det er mange penge. Jeg håber jeg kan få den plads, når jeg går fra skole.”

Timerne sneglede sig afsted til skolen var forbi. Da klokken ringede skyndte Jason sig afsted til møllen, men hans hjerte sank, da han så de mange drenge der stod i kø. Til sidst var det hans tur til at ansøge om arbejdet.

„Hvor gammel er du, min dreng?” spurgte manden.

„Ti år, hr. Men jeg bliver elleve til marts. Og jeg kan arbejde hårdt,” svarede Jason.

„Jeg tror ikke du er gammel nok til at arbejde, min dreng. Hvorfor ikke forsøge igen næste år?”

Jason stod helt ubevægelig. „Må jeg ikke nok prøve, hr, min far er med i krigen og jeg er den eneste mand i huset. Jeg skal nok arbejde hårdt.”

„Nå, hvis din far er med i krigen tror jeg vi kan finde et stykke arbejde du kan gøre,” sagde manden.

Jason kunne næsten ikke vente med at fortælle sin mor om sit nye arbejde. „Jeg ved, jeg vil kunne være stolt af dig,” sagde hun. „Og da du nu vil arbejde for dig selv, i den tid du har mellem skolen og dine pligter her hjemme, kan du beholde de penge du tjener.”

Jason hoppede af fryd og knugede sig ind til sin mor. Hans pligter

gik nemt den aften. Han kunne allerede se sig selv på ryggen af den lille pony.

„Det gør ikke noget om jeg ikke har nogen sadel. Jeg kan alligevel ride ligesom de andre drenge og så vil de ikke længere grine ad mig,” tænkte han.

Jason kunne godt lide sit arbejde ved møllen. Men det var svært at lave lektier uden at falde i søvn og det var endnu vanskeligere at komme op om morgenen.

Efterhånden som ugerne gik voksede Jasons lille pengebeholdning. For hver lønningdag var han nærmere sit mål. Det var dog ved at være tiden, hvor den lille ville komme til verden og Jason vidste at han snart måtte holde op med at arbejde ved møllen, fordi hans mor fik mere brug for hans hjælp derhjemme. Hver aften når han gik i seng spekulerede han på hvor længe han mon endnu kunne arbejde.

Næste lønningdag talte Jason sine sparepenge. Han havde 19,10\$ og han så for sig den lille pony i deres stald. Han var så optaget af sine tanker om ponyen, at han næsten gik ind i en vogn der holdt i deres gård. Han så op og hans hjerte tog til at banke. Det var dr. Franks vogn. Den lille måtte være født! Han skyndte sig ind i huset. Men så blev han lige med et så bedrøvet. Vuggen! Hans mor havde stadig ingen vugge til den lille. Men det var virkelig ikke hans fejl. Hans mor havde sagt at han måtte beholde de penge han tjente.

Han følte sig stadig en smule egoistisk. Han åbnede langsomt døren og kiggede ind. Hans bedstemor stod i køkkenet.

„Bedstemor - er det en dreng eller en pige?” spurgte han.

Bedstemoderen smilede og lagde sin finger på sine læber: „Sh, din mor sover. Kom skal du se din lillesøster.”

Jason nærmede sig forsigtigt. Han havde aldrig været så nær ved en nyfødt før. Hun lå sammenkrøbet i vasketøjskurven, indpakket i flere tæpper. „Nej bedstemor, hvor er hun lillebitte,” hviskede han.

„Din mor har givet hende navnet Jenny. Hun ser lige så lille ud som du gjorde da du var nyfødt,” sagde bedstemoderen.

Jason bøjede sig for at se på de bittesmå fingre. Hun bevægede dem, når han rørte ved dem og så greb hun stramt om hans store fingre. Hun var rynket. Han var manden i huset og den lille stod til dels under hans beskyttelse. Hvor kunne han dog tænke på at købe en pony, når Jenny ikke havde nogen vugge?

„Bedstemor, jeg er ikke særlig sulsten. Der er noget vigtigt jeg skal gøre. Sig til mor at jeg snart vil være tilbage.”

Jason løb ud af døren og han standsede ikke, før han kom til den store købandsbutik.

Købmanden, mr. Wright, lavede snedkerarbejde i sin fritid.

Mr. Wright, min mor har fået en lille pige! Hvor meget skal De have for at lave en vugge til hende - én der kan rokke?”

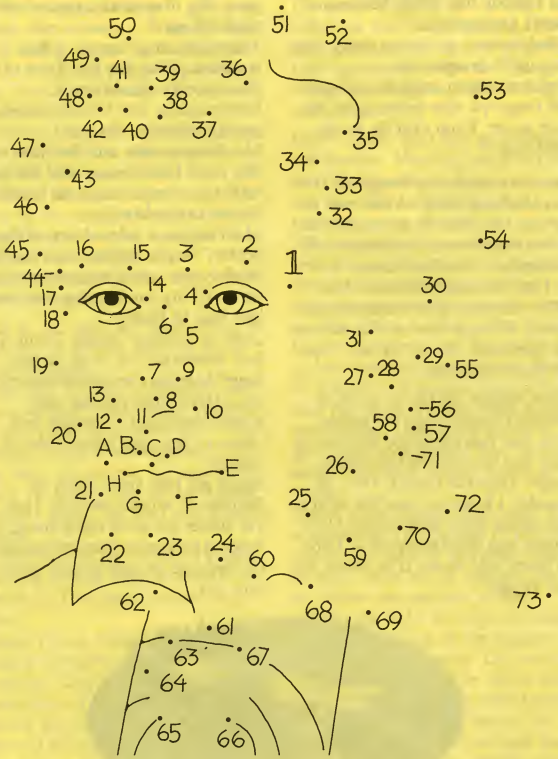
„Lad mig se - siden du er medarbejder,” sagde købmanden med et blink i øjet, „skal jeg lave en rigtig fin én til dig for 9 \$. Jeg skal have den klar til fredag.”

„Det er i orden,” sagde Jason. Da han vendte sig for at gå så han noget babytøj i en udstillingsmontre. „Hvor meget koster den kønne lille dragt?” spurgte han. „Den vil jeg også gerne købe til Jenny.”

Jason gik hele vejen hjem og fløjtede en munter melodi. Han var sikker på at en rigtig mand i huset ikke kunne være lykkeligere for den lille ny end hendes storebror var. □

BARE FOR SJOV

HIMMELSKE LÆRERE

For 170 år siden, kun to dage før jul, blev der født et drengebarn i den lille by Sharon i det østlige Vermont. Der syntes ikke at være noget usædvanligt ved den begivenhed. Han var fjerde barn og den tredje søn, født af hårdtarbejdende forældre, nemlig Joseph og Lucy Smith. Det blev besluttet at kalde ham Joseph efter hans far.

Men da drengen var mellem 14 og 15 år, skete en højst bemærkelsesværdig begivenhed - han fik en åbenbaring. Endnu mere forbløffende var det, at Joseph så og talte med Gud, vor himmelske Fader, som forestillede ham for sin Søn, Jesus Kristus med disse ord: „Dette er min elskede Søn. Hør ham!”

Disse guddommelige personer var fuldkomne og herliggjorte menneskelige væsener - ikke nogle tågede fantasiskikkelser.

Fra selve det øjeblik forandredes Josephs liv på dramatisk måde. Han blev belært om alle ting af himmel-

ske lærere. Joseph og hans gode ven Oliver Cowdery modtog sammen det gengivne præstedømme. Jesu Kristi kirke blev igen oprettet på jorden. Ved hjælp af urim og Tummim og under guddommelig ledelse oversatte profeten Joseph Nephis hellige, gyldne plader og frembragte derved „den mest fuldkomne bog der nogen sinde er skrevet”, nemlig „Mormons Bog”

Og ligesom vort forbillede, Jesus Kristus, som i 30-års alderen blev grebet af en oprøsk skare og korsfæstet, blev også Joseph Smiths liv taget af en ondskabsfuld og vred pøbelhob, da han kun var 38 år gammel.

Lad os huske vore mange velsignelser og, hvor taknemmelige vi er for Joseph Smith og over, at han blev undervist af himmelske lærere og under deres ledelse organiserede kirken. Hans eksempel på kærlighed og venlighed er en velsignelse for alle, som kender og følger hans belæringer. □

DEN RØDE FRAKKEN

Iris Syndergaard

Emily knappede frakken, idet hun skyndte sig op ad en bakke. På toppen så hun mod øst en smuk solopgang. Solens lyserøde skær oplyste den store øde prærie.

„Hvor langt mod øst er England mon nu?” tænkte Emily. „Hvor mange mil har vi rejst vestpå, siden vi forlod hjemmets elskede grønne bakker?”

„Emily! Vi er parate til at tage afsked,” råbte hendes far.

Langsomt gik Emily ned ad bakken. Hendes fødder løftede små skyer af tørt, brunt støv, idet hun vandrede forbi folk, hvis håndkærrer stod bagest i en lang række. Alle i kompagniet var parate til endnu en dags rejse.

Han var glad for, at hun ikke var nødt til at skubbe en håndkærrer hele dagen, sådan som de fleste af mændene var nødt til. Nogle kvinder hjalp også til. Selv børn og gamle mennesker hjalp med at skubbe de tunge kærre op ad stejle bakker og klynge sig til dem for at bremse farten ned ad stejle skrænter. Da Emily nåede deres egen håndkærrer, var hendes far ved at fæstne rebene fra sejldugsdækket langs træsiderne. „Det er da godt, at du har den røde

frakke,” sagde far. „Vi kan se dig selv på lang afstand.”

„Men du skulle nu ikke strejfe så langt omkring, Emily. Du kan fare vild i dette uvejsomme land,” skændte mor.

„Jeg skal nok passe på, mor,” lovede Emily.

Idet håndkærrerne kørte ind plads, spekulerede Emily på, om hendes forældre forstod, hvorfor hun gik tilbage hver morgen for at stirre mod øst. „Måske føler de sig ikke så ensomme og længes efter vort eget hus hjemme i England, som jeg gør,” tænkte hun. At tænke på deres hjem i Dorchester med dets tag af gyldent strå og syrenbuskene, hvor rødskælke pipede, fik Emilys hals til at gøre ondt.

Den lange række af håndkærre bevægede sig fremad og bort fra den opgående sol. Mors stemme afbrød Emilys tanker. „Du må hellere lægge din frakke på kærren. Det bliver for varmt at bære den.”

Emily hadede at skille sig af med frakken i bare nogle få timer. Alligevel lagde hun den langsomt på vognen. Når hun havde den på, forekom England ikke så langt

borte. At bære den bragte alle de kære minder om hjemmet tilbage. Emily tænkte på den morgen, bedstemor havde givet hende frakken, da hun sammen med sine forældre drog afsted til Amerika for at slutte sig til andre sidste dages hellige i det fjerne Rocky Mountains. Med tårer i øjnene sagde bedstemor til Emilys far: „Jeg kan stadig ikke forstå, hvorfor I må forlade England for jeres nye religions skyld. Jeg ved, at jeg aldrig vil få jer at se igen.” Så tog hun Emilys hånd. „Min søde pige, jeg har en gave til dig.” sagde hun. „Det er en frakke, lavet af uld, som jeg selv har spundet og farvet. Gå altid med den,

så den kan minde dig om mig og om dit hjem.” Dagen gik langsomt. Hvert eneste skridt bragte Emily længere bort fra hendes bedstemor i England. Hvert skridt bragte enhver i kompagniet nærmere til deres ukendte „Zion” i bjergene. Omkring lejrlene talte de om natten om en dal, omringet af tårnhøje, snedækkede bjerge. Emily spekulerede på, om nogen anden følte sig så ensom og bange, som hun gjorde. Vogntog på vej til Oregon og Californien indhentede somme tider håndkærrekompaniet. En dag standsede en mand fra et vogntog op og sagde til Emily: „Min datter kan bruge sådan en frakke, som

den du har. Kan du tænke dig at sælge den?"

Emily tænkte på, hvad hendes familie kunne købe for de penge, men hun rystede på hovedet.

„Nej, mange tak,” svarede hun.

Hun følte, at det at sælge frakken ikke blot ville være at opgive noget, som hun holdt meget af, men at det også ville overskære det sidste bånd til hendes gamle hjem.

Det spor, som håndkærerne fulgte, blev dårligere. En aften da de sad omkring lejrbalet, bad kaptajn Ames alle om at høre godt efter et særligt budskab. „Jeg behøver ikke at fortælle jer, at sporet er blevet meget vanskeligere at følge, og vore kærre er ved at være slidt op,” sagde han. „Hver enkelt familie må skille sig af med enhver ting, som kan undværes, for at vi kan lette vægten på kærrener.”

Mange ejendele blev efterladt ved siden af sporet den næste morgen. Emilys hjerte var tungt, da far sagde til hende: „Du kommer nok til at efterlade din tykke røde frakke.”

„Åh nej, far,” bad hun, „må jeg ikke nok beholde den. Jeg vil bære den eller tage den på hele tiden, så den ikke tager nogen plads op eller tynger på vognen. Bedstemor lavede den frakke specielt for mig.”

„Vejret vil snart blive koldere,” tilføjede mor. „Måske skulle vi lade Emily beholde sin frakke. Jeg vil hjælpe hende med at bære den, hvis den bliver for tung for hende.”

Far så på Emily og hendes moder. Han så, hvor meget den frakke betød for dem begge. „Hvis I er parate til at bære den eller have den på, så kan du beholde frakken,” sagde han, „men den må ikke lægges på vognen. Vi må adlyde kaptajn Ames ordre om at lette vores bagage.”

Da Emily en morgen gik bagved sin far, så hun op og skimtede hvide snedækkede bjergtoppe i den vestlige horisont. Nogle få dage senere trængte håndkærrekompagniet sig ind gennem bjergpasset. Hjulene på de slidte håndkærre knagede lydeligt ved hver drejning. Alle var svage og trætte, men de blev ved med at gå. Sent en eftermiddag følte Emily, at hun ikke kunne gå videre. Hendes røde frakke forekom usædvanligt tung. Emily syntes ikke, hun kunne tage et eneste skridt mere uden at standse op nogle minutter. „Jeg vil bare klatre op ad den lille bakke og hvile under en busk et par minutter,” bestemte Emily sig til.

Mens hun hvilede, betragtede Emily den lange række af vogne og mennesker, der snoede sig op ad en snoet bjergsti. Hun lagde sig ned og betragtede skyerne sejle forbi. Hvor dejlig jorden føltes for hendes smertende ryg og ben. Pludselig satte Emily sig op. Det var mørkt. Hun var faldet i søvn! Hendes første tanke var at løbe, så hurtigt hun kunne og råbe på sin far og mor. Men det var alt

for mørkt til at se, hvor hun løb. „Jeg må holde mig rolig,” sagde Emily til sig selv. „Kære himmelske Fader,” bad hun, „vil du ikke nok beskytte mig i nat og i morgen lede mine forældre til mig.” Snart faldt en dejlig fred over Emily, selv om de mørke nattetimer gik meget langsomt. Hun tog sin røde frakke på. Hun følte den tæt omkring sig, og den bragte hende en varme, der var mere end bare beskyttelse mod nattekulden. Erindringer om England og bedstemor og hendes gamle hjem var mere dyrebare end nogen sinde. Men dér alene på bakkedraget begyndte Emily at tænke mere på sit nye hjem i en dal, hvor hun kunne være sammen med sin far og mor. „Måske ville bedstemor også komme der en dag,” tænkte hun. Da morgensolen oplyste himmelen, syntes Emilys ensomhed at forsvinde. Hun klatrede op på en klippe for at se solen stå op, sådan som hun havde gjort det så mange gange. Altid tidligere var hendes tanker i hjemve gået mod øst. Nu så hun mod vest. I den retning ville de få et nyt hjem. Langt borte så Emily flere mænd. Da de kom nærmere, begyndte én

af dem at vinke, og hun hørte sin far kalde: „Det er Emily. Den røde frakke har bragt os lige til hende!”

Emily løb ned ad bakken. „Åh far,” snøftede hun, „jeg er ked af, at jeg blev borte, men jeg er glad for, at I har fundet mig.”

„Vi ville måske ikke have fundet dig,” svarede far, „hvis det ikke havde været for den røde frakke. Hvor er jeg nu taknemmelig for, at du beholdt den, og at du havde den med dig til at holde dig varm. Vi kunne se den, længe før du så os.”

„Jeg er også taknemmelig,” svarede Emily. „Den vil altid være et særligt minde om bedstemor og England. Men nu ved jeg, at et hjem ikke bare er et sted, og at kærlighed er mere end bare en frakke. Jeg kan slet ikke vente, til vi når dalen.”

Far smilede: „Vi fandt dig,” sagde han, „men det ser ud til, at du også fandt dig selv i løbet af natten.” Han gav Emily et varmt knus.

Uden at se sig tilbage, lagde Emily frakken over armen. Og så vendte hun og faderen sig selv og deres øjne mod vest. □

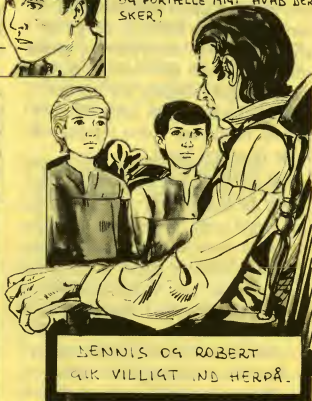
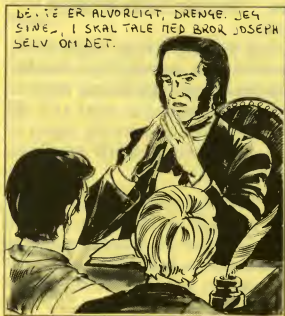
MODIGE ØJEBLIKKE

DETTE ER HISTORIEN OM DENNIS HARRIS OG ROBERT SCOTT, TO DRENGE, SOM VED
SINNEFØLT LEDSELSE REDEDE PROFETEN JOSEPH SMITHS LIV.
SÅ SEK UD SOME NOGLE KVIKKE FYRE. KOM TIL ET SÆRLIGT MØDE I AFTEN.
SÅ FÅS EN NY FORTÆLLING OM JOSEPH SMITH

PROFETEN BØD DRENGENE IND
I SIT HJEM OG LITTEDE TIL
DERES HISTORIE.

DETTE BEKYMREDE MIG MEGET.
VIL I DRENGE RISIKERE JERES
LIV VED AT GÅ TIL DET MØDE
OG FORTÆLLE MIG, HVAD DER
SKER?

MØDET VAR MEGET
MÅDEFULDT.

JOSEPH
SMITH ER EN
FALDEN PROFET OG
EN LØGNER.

DENNIS OG ROBERT GIK TIL
FLERE SÅDANNE MØDER OG
BAGEFTER RAPPORTEREDE
DE TIL JOSEPH SMITH, OG
SÅ SKULLE DET VÆRE DET
SIDSTE MØDE.

DRENGE, DETTE ER SIDSTE
GANG, DE VIL LADE
JER DELTAGE. LOV
DET IKKE NOGET.

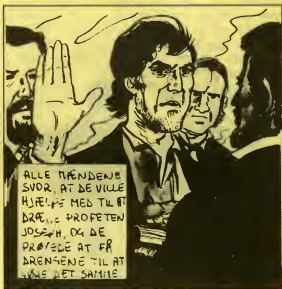

DE BLEV MØDT AF BEVÆBNEDE
MÅTPOSTER, SOM
HOLDT IRGTE DEM.

MEN DE FIK LOV TIL AT KOMME
IND I HUSET, HVOR MANGE BITRE
MÆND MED KNIVE, SVÆRER OG GEVÆ-
RER LADE PLANER OM AT MYRDE JOSEPH SMITH.

TO AF DEM PRØVEDE AT PÅ DREN-
GENE TIL AT TRØ, AT JOSEPH
IKKE VAR EN PROFET
OK. SKJ. - 3 BRÆGES.

ALLE MÆNDENE
SVOR, AT DE VILLE
HJÆLPE MED TIL AT
DRÆBE PROFETEN
JOSEPH, OG DE
PRØVEDE AT FR
DRENGENE TIL AT
VÆRE DET SAMME

DET NÆSTEDE DE OG FORSØGTE AT FORLØSE
BYGNINGEN, MEN DE BLEV STAND-
SET NOGLE AF MÆNDENE
VILLE DRÆBE DEM.

MÆNDENE
TRAK
ROBERT OG
DENNIS
HEN TIL
KÆLLER-
LØREN.

HEN FIK DE ENEN
EN CHANCE FOR AT
AFLÆSE BE.

MEN DE NÆSTEDE DET
HÅRNUKKET.
ET SVÆRD
LØFTEDES
OVER DERES
HOVEDER.

EN HØJ STEMME FRA MÆNGEN
RÅBTE: "STOP!" OG SVÆRDET
STÅNLEDE MIDT I LUFTEN.

MÆNDENE VAR BANGE FOR ALVORLIGE
VANSKELIGHEDER, HVIS DENNIS OG RO-
BERT KOM NOGET TIL. MÆNGENE FIK
BESKED PÅ, AT DE VILLE BLIVE DREBT,
HVIS PLANERNE OM AT DREBE PROP-
TEN BLEV AFLØRET.

BEVÆBNEDE VÅGTPOSTER GIK MED DRENGENE ET
KORT STYKKE VEJ, FØR DE BLEV SAT PÅ FR-
FOD. IGEN BLEV DE TRUKET MED, AT DE VILLE
BLIVE DREBT, HVIS DE FORTALTE, HVAD DE
HAVDE HØRT. MEN SOM DE HAVDE LOVET, RAPPOR-
TEREDE DE OM MØDET TIL BROR JOSEPH. DER
BLEV I STANDA TIL AT UNDGÅ SINE FJENDER
DENNE
GANG.

1879

6. januar. De forenede Stateres højesteret opretholdt den tidligere afsagte dom over George Reynolds efter anti bigamiloven fra 1862. Ved således endeligt at godkende det ikke grundlovsstridige ved denne lov, banede højesteret vej for endnu stærkere forfølgelse af mormonerne i 1880-erne

1880

6. april. Dette var kirkens 50-års fødselsdag, og ved den generalkonference, der påbegyndtes den dag, indledtes et særligt jubilæumsår.

10. oktober. Det øverste Præsidentskab blev reorganiseret, og John Taylor blev opretholdt som kirkens tredje præsident med George Q. Cannon og Joseph F. Smith som rådgivere.

1882

14. marts. Edmunds anti polygamilov blev vedtaget af Repræsentanternes Hus og et par dage senere underskrevet af De forenede Staters præsident. Loven definerede polygamisk ægteskab som „ulovlig samleven“ (og fratog dem, som fortsatte med at leve på denne måde, deres lovlige rettigheder. Streng forfølgelse under denne lov begyndte i 1884.

18. august. Utahkommissionen kom med myndighed under Edmundsloven til territoriet. Kommissionens fem medlemmer, der var udpegede af præsidenten, havde ansvaret for at lede valgprocedurerne i Utah. Kommissionen håndhævede anti polygamiloven og tillod ikke dem, der praktiserede polygami, at stemme.

Kirtland Templet. Det første tempel i denne uddeling blev bygget ved hjælp af store ofre fra de kæmpende hellige fra hjørnesteinen blev lagt den 23. juli 1833, til Joseph Smith indviede det under store åndelige tilkendegivelser den 27. marts 1836. Fotograferet i 1905.

1884

17. maj. Logantemplet indviedes.

1885

Udstrakt forfølgelse i henhold til Edmundsloven fortsatte i både Utah og Idaho. Mange polygamister blev fængslede, mens andre flygtede, nogle til Mexico og andre til Canada.

1. februar. Præsident John Taylor holdt sin sidste offentlige tale i Salt Lake City og gik derefter „under jorden“.

Lorenzo Snow

Et par uger eller tre efter at jeg var blevet døbt, var jeg en dag beskæftiget med mine studier, da jeg begyndte at tænke på, at jeg ikke havde opnået kundskab om værkets sandhed - at jeg endnu ikke havde oplevet opfyldelsen af løftet: „den, som gør min vilje, skal kende læren”, og jeg begyndte at føle mig stærkt ilde til mode. Jeg lagde mine bøger væk, forlod huset, og vandrede omkring på markerne nedslået og i trist humør, mens et ubeskriveligt mørke syntes at indhylle mig. Jeg havde vænnet mig til ved dagens afslutning at opsende en bøn alene i en grotte ikke langt fra, hvor jeg boede, men den dag folte jeg mig ikke tilskyndet dertil. Bønnens ånd havde forladt mig, og himlene syntes lukkede over mit hoved. Da jeg endelig blev klar over, at det var tid for min sædvanlige bøn, bestemte jeg mig til, at jeg ikke ville undlade min sædvanlige aftenandagt, og rent automatisk knælede jeg, som jeg var vant til at gøre det og på mit sædvanlige sted, men slet ikke med de følelser, som jeg plejede at have.

Ikke så snart havde jeg åbnet læberne i et forsøg på at bede, for jeg hørte en lyd lige over hovedet, ligesom knitren af silke, og straks hvilede Guds Ånd over mig og indhyllede mig fuldstændigt, fra isse til tå, og hvilken fryd og glæde jeg folte! Intet sprog kan beskrive den næsten øjeblikkelige forandring fra en tæt sky af åndeligt og menneskeligt mørke til den stråleglans af lys og kundskab således som

1887

17., 18. februar. Edmunds-Tucker loven vedtoges af Kongressen og blev lov uden præsidentens underskrift. Blandt andre strenge forholdsregler opløste loven kirken og emigrationsfondet og overførte midlerne til regeringen, ophævede kvindernes stemmeret og gjorde det muligt at konfiskere praktisk talt al kirkens ejendom. Regeringen tillod kirken at leje og benytte visse kontorer samt tempelblokken.

25. juli. Præsident John Taylor døde, mens han levede i eksil i Kaysville, Utah.

De tolv Apostle påtog sig ledelsen af kirken indtil 1889.

30. juli. Under dække af Edmunds-Tucker loven blev der anlagt sag mod kirken og emigrationsfondet, og deres ejendomme blev konfiskeret.

1888

21. maj. Mantitemplet indviedes.

1889

6. april. Hjælpeforeningens første gene-

det var mig dengang helt uforståeligt. Derpå modtog jeg en fuldstændig sikkerhed for, at Gud lever, at Jesus Kristus er Guds Søn og om gengivelsen af det hellige præstedømme og evangeliets fylde.

Det var en fuldstændig dåb - en bogstavelig nedsænkning i det himmelske princip eller element, Helligånden.

Og endnu mere virkelig og fysisk følte jeg virkningen på enhver pore i mig end nedsænkningen i vand. Og bortvejrede for evigt, så længe som tanke og erindring vedvarer, enhver tvivl eller frygt med hensyn til den kendsgerning, som historien har fortalt os, at „Barnet fra Betlehem” virkelig er Guds Søn.

Og også at han nu åbenbarer sig for menneskenes børn og meddeler kundskab, den samme som i apostlenes dage. Jeg var naturligvis fuldkomment tilfredsstillet, for mine forventninger var mere end opfyldte, kan jeg roligt sige, ja i uendelig grad. Jeg kan ikke sige, hvor længe jeg forblev under dette væld af lykkelig glæde og guddommelig oplysning, men der gik adskillige minutter, før det himmelske element, der fyldte og omringede mig, efterhånden begyndte at trække sig tilbage.

Da jeg rejste mig fra min knælende stilling med hjertet svulmende af taknemmelighed over for Gud ud over al beskrivelse, følte jeg - eller jeg vidste, at han havde overdraget mig, hvad kun et almægtigt væsen kan overdrage - det, som er af større værdi end al den velstand og ære, som verden kan give.

Den aften blev den samme manifestation gentaget, da jeg lagde mig til hvile, og det gentog sig de næste efterfølgende aftener.

Den søde erindring om disse vidunderlige oplevelser fra den gang til nu, bringer dem helt friske tilbage til mig og bibringer mig en inspireret indflydelse, der spredes overalt i mig, og som jeg stoler på vil forblive hos mig til mine jordiske dages ende.” (Kirkens Præsidenter, 1974, 4. kap., s. 47-48)

Lorenzo Snow

ralkonference holdtes i Assembly Hall i Salt Lake City med præsidentinde Zina D. H. Young præsiderende. 7. april. Det øverste Præsidentskab organiseredes, og Wilford Woodruff blev opretholdt som kirkens fjerde præsident med George Q. Cannon og Joseph F. Smith som rådgivere.

1890

24. september. Præsident Wilford Woodruff udstedte et „manifest” (findes bagest i Lære og Pagter), hvori det erklæredes, at ingen nye polygame ægteskaber

var blevet indgået med kirkens godkendelse i det forløbne år, benægtede at flerkoneri var blevet forkyndt i den tid, erklærede det som kirkens præsidents hensigt at underkaste sig landets konstitutionelle lov og tilrådede kirkens medlemmer fra at indgå nogen form for forbudte ægteskabelige forbindelser. 6. oktober. „Manifestet” blev enstemmigt vedtaget ved en afstemning til kirkens generalkonference.

1893

4. januar. De forenede Staters præsi-

Joseph F. Smith

„Jeg bærer vidnesbyrd for jer, at jeg har modtaget en forsikring, der fylder hele mit væsen. Den er sunket dybt ind i mit hjerte; den fylder enhver fiber i min sjæl; så jeg kan sige til dette folk og ville blive glad for det privilegium, at sige det til hele verden, at Gud har åbenbaret til mig, at Jesus er Kristus, den levende Guds Son, verdens Frelser, at jeg ejer den kundskab i min sjæl . . . Jeg ved, at dette er Guds rige, og at Gud står ved roret. Han præsiderer over sit folk. Han præsiderer over denne kirkes præsident og har gjort det lige siden profeten Joseph . . . og han vil vedblive at præsiderer over kirkens ledere indtil enden.” (Forace Green: Testimonies of Our Leaders, Salt Lake City 1958, s. 47)

Joseph F. Smith

dent, Benjamin Harrison, udstedte en proklamation med amnesti til alle polygamister, der var indgået i sådanne forhold før 1. november 1890. Utah-kommissionen bekendtgjorde, at restriktionerne af stemmeret skulle ophæves.

6. april. Salt Lake templet indviedes af præsident Wilford Woodruff.

25. oktober. USA's præsident Grover Cleveland underskrev en resolution, der var vedtaget af kongressen, og som tilbagegav kirkens personlige ejendom. Tre år senere, den 28. marts 1896, vedtog kongressen med godkendelse af præsidenten at tilbagegive også kirkens bygninger.

1894

27. august. Præsident Grover Cleveland udstedte en proklamation, der benådede og gengav de borgerlige rettigheder til

dem, som var blevet straffede under anti polygamilovene.

1896

4. januar. Præsident Grover Cleveland undertegnede proklamationen, der gjorde Utah til en stat i Unionen.

1898

2. september. Præsident Wilford Woodruff døde i San Francisco, Californien, 91 år gammel.

13. september. Lorenzo Snow blev kirkens femte præsident. Han valgte George Q. Cannon og Joseph F. Smith som rådgivere.

1899

8. maj. Præsident Lorenzo Snow erklærede

Ur der tilhørte Hyrum Smith

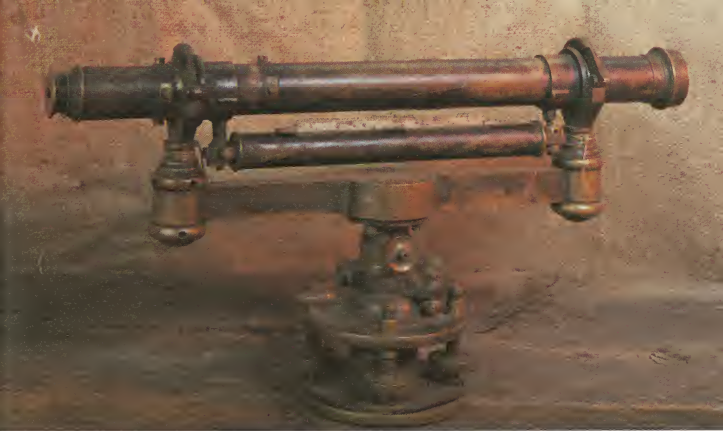
Winter Quarters var en midlertidig lejr mormonerne oprettede i 1846 på vestbredden af Missouri floden. Det første år var der omkring 700 bjælkehytter der var beboet af lige ved 2500 mennesker. Maleri af C. C. A. Christensen.

Josephs og Hyrums dødsmasker, udført af George Cannon fra Nauvoo kort efter deres død. Dette var en almindelig måde at bevare mindet om kendte menneskers udseende, før man fik fotografiet. Dette er støbningerne fra disse forme.

Somerset Lane i Bratton ved Minehead, England. En del af indsamlingen til Zion bestod af de tusinder af Hellige, der kom fra Europa og andre dele af verden som et resultat af missionærarbejdet der.

Meridianinstrument, som blev brugt til at opmåle Salt Lake dalen med.

Hat, støvler og briller, der tilhørte præsident Brigham Young

Rebecca Winters grav. Dette markerer Rebecca Winters grav, hun var en pioner-kvinde der døde på vejen. Foto af Bruce Elm, 1979.

Chimney Rock i Nebraska, er et vigtigt landemærke et kendt sted for de mange tusinde der drog forbi for at slå sig ned i den vestlige del af Amerika. Den bliver omtalt i mange pionerers dagbøger. Foto af Bruce Elm, 1979.

Hjulspor i dag. Denne endeløse række af pionervogne på den samme vej satte dybe spor som stadig kan ses nogle steder, som f.eks. her i Guernsey, Wyoming. Foto af Bruce Elm, 1979

Willie's Cove. Her på dette øde sted blev medlemmerne i Willies håndkærrekompagni fanget af oktober-snestorme. Mange døde af sult og frost før et redningshold fra Salt Lake City kunne nå dem. Foto af Bruce Elm, 1979

Emigration Canyon. Denne udsigt over Great Salt Lake var det første pionerkompagnerne så af dalen. Herfra gik det mere eller mindre ned ad bakke til de nåede dalen. Deres rute var nok mere direkte end denne moderne hovedvej. Foto af Bruce Elm, 1978

Brigham Youngs soveværelse i Beehive House. Alle genstandene i dette værelse var præsident Brigham Youngs personlige ejendele.

Japansk lakske og album, købt af ældste Heber J. Grant under hans mission i Japan i 1901.

Teleskop, der tilhørte Heber C. Kimball (1846-55)

Tempelbæk. Denne bæk blev benyttet i Nauvoo templet. Det er sandsynligvis en i et sæt bestående af 3, der blev lavet til de 12 til at sidde på. Efter de hellige forlod Nauvoo blev templet plyndret af ikke-mormonerne i området. Denne bæk blev givet tilbage til kirken af en familie, som havde haft den i mange år.

Brigham Youngs værktøjskasse.

Ældste Heber J. Grant, i De tolv apostles Råd åbnede Japanmissionen i 1901.

rede ved en konference i St. George, Utah: „Tiden er nu kommet for enhver sidste dages hellig . . . at udføre Herrens vilje og betale en fuld tiende.”

1901

12. august. Ældste Heber J. Grant indviede Japan og åbnede en mission der. I løbet af de næste to år indviede ældste Francis M. Lyman, også fra De Tolv, Afrika, Palæstina, Grækenland, Italien, Frankrig, Rusland, Finland og Polen.
10. oktober. Præsident Lorenzo Snow døde i sit hjem i Beehive House i Salt Lake City.

17. oktober. Joseph F. Smith blev ordineret til kirkens sjette præsident med John R. Winder og Anthon H. Lund (danskfødt) som rådgivere.

1904-1907

Megen opmærksomhed verden over rettedes mod den 30 måneders lange undersøgelse af, hvorvidt Senatet skulle tage imod apostel Reed Smoot som senator fra Utah. Mange generalautoriteter, også præsident Joseph F. Smith, vidnede for senatskomiteén.

En gade i Salt Lake City omkring 1860.

1912

Der åbnedes et seminar ved Granite High School i Salt Lake City, begyndende et vigtigt hverdags uddannelsesprogram for unge sidste dages hellige.

8. november. Det øverste Præsidentskab skabte en korrelationskomité med ældste David O. McKay som leder, med den opgave at koordinere kirkens hjælpeorganisationers programmer og forebygge unødvendige overlappninger.

1914

Januar. Hjælpeforeningen introducerede sine første ensartede studiekurser ordnede omkring fire hovedtemaer.

1916

30. juni. Det øverste Præsidentskab og De Tolv udsendte en lærdomsmæssig forklaring på benyttelsen af betegnelsen „Fader” på Jesus Kristus.

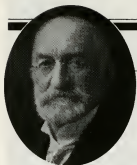
1917

2. oktober. Kirkens administrationsbygning med adressen 47 East South Temple Street i Salt Lake City blev fuldført.

1918

3. oktober. Mens han overvejede betydningen af Kristi forsoning, modtog præsident Joseph F. Smith en tilkendegivelse om de dødes frelse og Frelserens besøg i ånderverdenen efter sin korsfæstelse.

19. november. Præsident Joseph F. Smith døde seks dage efter sin 80. års fødselsdag. På grund af en influenzaepi-

Heber J. Grant

„Jeg ved, at Gud lever. Jeg ved, at Jesus er Kristus. Jeg ved, at Joseph Smith var en Guds profet. Jeg ved, at evangeliets træ er i live, at der er i udvikling, at evangeliets frugter, der vokser på træet, er gode. Jeg har rakt min hånd ud og plukket af evangeliets frugter. Jeg har spist af dem, og de er søde, ja mere end alt, hvad der er sødt. Det er den inspiration, der kommer til enhver sidste dages hellig som forstår kraften i det evangelium vi har antaget. Det er Jesu Kristi evangelium. Det er livets og frelsens plan. Gud lever. Jesus er Kristus, og han er hovedhjørnestenen i dette store værk. Han leder det, og han vil fortsætte med at lede det.” (Testimonies, s. 50)

Heber J. Grant

demi blev der ikke holdt nogen offentlig begravelseshøjtidelighed for ham.

23. november. Heber J. Grant blev opretholdt og indsat som præsident for kirken under et møde af De Tolv i Salt Lake templet. Han valgte Anthon H. Lund (dansker) og Charles W. Penrose som rådgivere.

27. november. Præsident Heber J. Grant indviede templet i Laie, Hawaii, det første sidste dages tempel uden for De forenede Stater. Byggearbejdet var påbegyndt lige efter at stedet var blevet indviet i juni 1915.

1920-1921

Ældste David O. McKay fra De Tolv og præsident Hugh J. Cannon fra Liberty stav rejste 55.896 miles for det øverste Præsidentskab, på grund af en verdensundersøgelse af forholdene i kirkens missioner. De besøgte de hellige på øerne i Stillehavet, New Zealand, Au-

stralien og Asien og gjorde ophold i Indien, Ægypten og Palæstina, før de besøgte missionerne i Europa.

1923

21. januar. Los Angeles stav oprettedes som den første stav på vestkysten.

26. august. Præsident Heber J. Grant indviede Alberta templet i Canada.

1925

6. december. Ældste Melvin J. Ballard oprettede en mission i Sydamerika med hovedkvarter i Buenos Aires i Argentina og påbegyndte dermed officielt kirkens missioneringsarbejde i Sydamerika.

1926

Det første religionsinstitut åbnedes i Moscow i staten Idaho.

1927

23. oktober. Præsident Heber J. Grant indviede Arizona templet i Mesa i staten Arizona.

1930

Kirken udgav B. H. Roberts monumentale seksbinds „Comprehensive History of the Church”.

6. april. Hundredåret for kirkens organisation blev højtideligholdt ved general-konferencen i Tabernaklet i Salt Lake City.

1934

9. december. New York stav blev oprettet som den første stav øst for Mississippif-

loden siden udvandringen fra Nauvoo, og den første stav i den stat, hvor Mormonismen fødtes.

1936

April. Kirken introducerede et formelt velfærdsprogram for at tilfredsstille kirkens fattige medlemmers behov og hjælpe dem, som var uden arbejde i nødsituationer.

April. Overvågelse af stavsmissioner blev overdraget De halvfjerds' første Råd, og stavsmissioner blev snart derefter organiseret i alle stave.

1939

6. november. Evakueringen af missionærer fra Europa blev fuldført efter ud-

Tempelarealet i Independence. Dette er de ældst kendte fotografi af tempelgrunden i Independence, Missouri; det blev taget i 1885 af B. H. Roberts. Planerne for byen Zion og templet blev bekendtgjort den 25. juni 1833 af profeten Joseph. Ingen af delene er bygget endnu.

brudet af krigen. Missionærene forlod Sydafrika og øerne i Stillehavet i 1940.

1941

6. april. Til generalkonferencen bekendtgjorde Det øverste Præsidentskab den nye stilling som Assistent til De Tolv, og de første assistenter blev kaldede og opretholdt.

1943

7. marts. Navajo-Zuni missionen blev dannet som den første mission i Det tyvende Århundrede for indianere.

1944

Maj. Kirken annoncerede købet af det

område i Missouri, der i kirkens historie kendes som Adam-ondi-Ahman.

November. Op til nu er omkring 80.000 af kirkens medlemmer blevet indrullet i deres respektive landes bevæbnede styrker.

1945

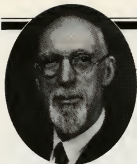
14. maj. præsident Heber J. Grant døde.

21. maj. George Albert Smith blev opretholdt som kirkens nye præsident med J. Reuben Clark jun. og David O. McKay som rådgivere.

September. Det øverste Præsidentskab begyndte at kalde missionspræsidenter til områder, der var blevet forladt under krigen. Denne proces fortsatte gennem 1946. Udsendelse af missionærer fulgte snart efter kaldelsen af missionspræsidenter.

Carthage Fængslet, Illinois, hvor Joseph Smith og hans broder Hyrum Smith den 27. juni 1844 blev myrdet af en ophidset pøbelhob. Profeten Joseph faldt, da han blev skudt, ned fra det øverste vindue på siden af huset. (I L&P. 135 kan man læse John Taylors beretning om Josephs og Hyrums martyrdød)

George Albert Smith

Jeg er blevet opløftet, og varende der blev jeg loftet ud af mig selv og givet kraft ud over min egen til at belære om de vidunderlige sandheder, der blev forkyndt af verdens Forløser. Jeg har ikke set ham ansigt til ansigt, men jeg har frydet mig over hans Ånds ledsagelse og følt hans nærvær på en måde, der ikke kan tages fejl af. Jeg ved, at min Forløser lever og yder gladeligt min beskedne indsats for at etablere hans belæringer. Menneskenes filosofier kan aldrig erstatte sandheden, som den er blevet åbenbaret os af vor himmelske Fader. Individuel lykke og verdensomspændende fred vil ikke være permanent, før de, som er på jorden accepterer evangeliet og indretter deres tilværelse efter dets forskrifter. Det er Guds kraft til frelse for enhver som tror og adlyder. Det er den slags råd fra en kærlig Fader, som, i stand til at se enden fra begyndelsen, siger: „Dette er stien; gå I ad den, og evigt liv og evig fremgang og evig lykke vil være jeres belønning.” Enhver fiber af mit legeme røres ved kundskaben om, at han lever, og at en dag vil alle mennesker vide det.

Frelseren døde, for at vi kan leve. Han overvandt døden og graven og giver alle, som adlyder hans belæringer, håb om den storslåede opstandelse.” (Vidnesbyrd, s. S3)

23. september. Idaho Falls templet indviedes.

1946

Januar. Kirken begyndte at sende fødevarer og tøj til de hellige i Europa. Dette vedblev de næste år.

Februar. Ældste Ezra Taft Benson sørgede for de fysiske og åndelige behov hos medlemmerne i Europa - besøgte hellige, som havde været isolerede på grund af krigen, hjalp med fordelingen af kirkens vefærdsforsyninger og hjalp med at ordne kirkens grene.

1947

Januar. Det øverste Præsidentskab upegede ældste Matthew Cowley til præsident over The Pacific Mission, en administrativ enhed, der omfattede syv missioner.

24. juli. Kirkens medlemmer fejrede hundredårsdagen for Brigham Youngs ankomst til Salt Lake Valley.

December. Fastedag blev fastsat som indsamlingsdag til hjælp for de trængende i Europa. Omkring 210.000 \$ blev indsamlet og derefter distribueret til europæere af enhver tro af en organisation der ikke havde forbindelse med kirken. Kirken selv fortsatte også med at sende

David O. McKay

„Det højeste af alle idealer er Jesus af Nazarets belæringer og især hans liv; og den mand er i sandhed stor, som mest ligner Kristus.

Hvad du oprigtigt i dit hjerte mener om Kristus, vil afgøre, hvad du er, vil i høj grad afgøre, hvordan dine handlinger vil blive. Intet menneske kan studere denne guddommelige personlighed og acceptere hans belæringer uden at blive klar over, at han modtager en opløftende og rensende indflydelse i sig. Ja, ethvert menneske kan opleve virkningen af den mest virkningsfulde kraft, der kan påvirke menneskeheden.” (*Cherished Experiences from the Writings of President David O. McKay*, Salt Lake City 1976, s. 24)

David O. McKay

velfærdsforsyninger til sine egne medlemmer i Europa. Ved slutningen af 1947 var der blevet sendt mere end 90 jernbanevogne med fødevarer til Europa.

1949

5. april. Velfærdsprogrammet blev erklæret som et permanent program i kirken.

10. juli. Den kinesiske mission blev organiseret med hovedkvarter i Hong Kong.

1951

4. april. Præsident George Albert Smith døde.

9. april. David O. McKay blev opretholdt som kirkens niende præsident, med Stephen L. Richards og J. Reuben Clark jun. som rådgivere.

20. juli. Da Korea krigen reducerede antallet af unge ældster, der blev kaldet

som missionærer, udstedte Det øverste Præsidentskab en kaldelse til De halvfjerds om at hjælpe med til at klare behovet. Mange gifte mænd udførte som følge deraf fuldtidsmissioner.

1952

„A Systematic Program for Teaching the Gospel” blev udsendt til benyttelse af kirkens missionærer. Hermed påbegyndtes brugen af en standardplan for missioneringsarbejdet overalt i kirken.

Juni. Præsident David O. McKay foretog en vigtig rejse der varede seks uger til de europæiske missioner og grene i Holland, Danmark, Sverige, Norge, Finland, Tyskland, Schweiz, Wales, Skotland, Frankrig mv. På denne tur valgte han Bern, Schweiz, som stedet for det første europæiske tempel.

25. november. Ældste Ezra Taft Benson fra De tolv Råd blev af Dwight D. Ei-

The Beehive House, var præsident Brigham Youngs og hans families hjem i årene mellem 1854 og 1877.

senhower, der var nyligt valgt til præsident for De forenede Stater, udpeget til landbrugsminister. Ældste Benson virkede i den stilling i otte år.

1954

2. januar. Præsident David O. McKay forlod Salt Lake City for at rejse til London, Sydafrika og Syd- og Mellemamerika. Han vendte tilbage midt i februar og havde da været på officielt besøg i samtlige eksisterende missioner i kirken.

1955

Januar-februar. Præsident David O. McKay foretog et historisk besøg til missionerne i Stillehavet, hvor han rejste mere end 72.450 km., udvalgte stedet for New Zealand templet og overvejede pla-

ner for bygning af et kirkekollegium i Hawaii.

August-september. Tabernakelkoret foretog en længere koncertturné til Europa, hvorunder bl.a. København besøgte med en koncert i Odd Fellowpalæet.

11. september. Schweiz templet i Bern blev indviet.

1956

11. marts. Præsident David O. McKay indviede Los Angeles templet.

3. oktober. Hjælpeforeningsbygningen i Salt Lake City blev indviet. December. Et program for oplæring af præstedømmeledere blev igangsat. Det omfattede kvartårslige stavs præstedømmemøder, kvartårslige lederskabsmøder og forskellige lederskabsmøder i forbindelse med stavskonferencer.

Joseph Fielding Smith

„Ligesom Job kan jeg sige: ‚Jeg ved, at min Løser lever.‘ (Job 19:25) Jeg ved, at han kom ind i verden for at forløse verden fra synd, og at gennem ham er alle mennesker forløst fra død. Der skal komme en opstandelse af de døde, og alle skal komme frem, de, som har gjort godt, for at modtage en ophøjelse, og de, som har gjort ondt, for at blive fordømt, i henhold til deres gerninger. Jeg ved, at alle mennesker, som har omvendt sig og med rene hjerter accepterer evangeliet, også er forløste, ved Kristi blod, fra deres egne synder; for han led for alle, for at de, som vil omvende sig, ikke skal lide, ligesom han, men dersom de ikke vil omvende sig, må de lide, ligesom han’ (L&P. 19:16-17), for hans blod vil ikke rense den synder, der ikke vil omvende sig. Jeg ved, at små børn, som ikke har nået ansvarlighedsalderen og derfor ikke er skyldige i synd, også forløses ved Kristi blod, og at det er højtidelig gudsbespottelse at hævde, at de behøver dåb, hvorved man fornægter Guds retfærdighed og barmhjertighed. Jeg ved, at Jesus fra Nazaret var Guds enbårne Søn i kødet med liv i sig selv. På grund af denne vidunderlige sandhed var det muligt for ham at forløse os fra døden og graven; og betinget af vores omvendelse, fra vore individuelle synder. Jeg ved, at mennesker må omvende sig og modtage evangeliet, blive døbt ved nedsenkning i vand til syndernes forladelse og modtage håndspåleggelse af een, som har myndighed, til at overdrage Helligånden, for at komme ind i Guds rige.” (Testimonies, s. 165)

1958

20. april. New Zealand templet blev indviet af præsident David O. McKay.
7. september. Londontemplet indviedes af præsident David O. McKay.

1960

Januar. Kirken påbegyndte opbyggelsen af den administrative organisation for et storslået byggeprogram i Europa. Tidligt i 1961 var administrative byggeområder uden for Nordamerika blevet etableret i alle de dele af verden, hvor kirken fandtes, og bygge-

missionærprogrammet var sat i gang i hvert enkelt område.

27. marts. De første stave i Europa, England og Australien blev oprettet.

Marts. Den alder ved hvilken unge mænd bliver modne til kaldelsen til missionær blev nedsat fra 20 til 19 år.

1961

12. marts. Den første ikke engelsktalende stav i kirken blev oprettet i Holland. Juni-juli. En ny undervisningsplan på seks lektier, der skulle benyttes i alle missioner i kirken, blev officielt præsenteret i det første seminar for missionspræsidenter, ligesom også programmet „Ethvert medlem en missionær” blev præsenteret. Samtlige missioner i verden blev opdelt i ni områder, og en generalautoritet blev leder i hvert område.

30. september. Den første offentlige bekendtgørelse om korrelationsarbejdet blev udstedt af ældste Harold B. Lee til præstedømmemødet ved generalkonferencen.

November. Et sprogoplæringsinstitut blev oprettet ved Brigham Young University for missionærer, der var kaldet til fremmede lande. I 1963 blev det omdannet til Language Training Mission.

1962

3. december. Den første spansktalende stav blev organiseret i Mexico City i Mexico.

1963

December. Kirkens opbevaringssted for genealogiske optegnelser i klippehvelvingerne i Little Cottonwood Canyon fuldførtes. Det blev indviet den 22. juni 1966.

Skibet Brooklyn. Den samme dag de hellige forlod Nauvoo for at drage vestpå, det var den 4. februar 1846, sejlede 235 medlemmer af kirken fra New England og de østlige stater med Samuel Brannon fra New York til Californien. De ankom til hvad man nu kender som San Francisco den 29. juli 1846. Maleri af Arnold Friberg, 1951

1964

Januar. Det nye program for hjemmelærere blev officielt påbegyndt overalt i kirken efter at være blevet præsenteret ved stavs konferencer i sidste halvdel af 1963. 17. november. Oaklandtemplet i Californien blev indviet af præsident David O. McKay.

1965

Januar. Hjemmeaftenprogrammet blev påbegyndt, og kirken udgav en officiel familiehjemmeaftenhåndbog. I oktober 1970 blev mandag aften fastlagt som familiehjemmeaften overalt i kirken.

Februar. Den italienske regering gav tilladelse til at SDH missionærer kunne arbejde i deres land. Intet missionæringsarbejde havde blevet udført der siden 1862.

Marts. Det tregenerations omfattende genealogiske familieskemaprogram blev påbegyndt.

1966

1. maj. Den første stav i Sydamerika blev organiseret i Sao Paulo i Brasilien. Oktober. En gren af kirken blev organiseret i Debnica-Kaszub i Polen.

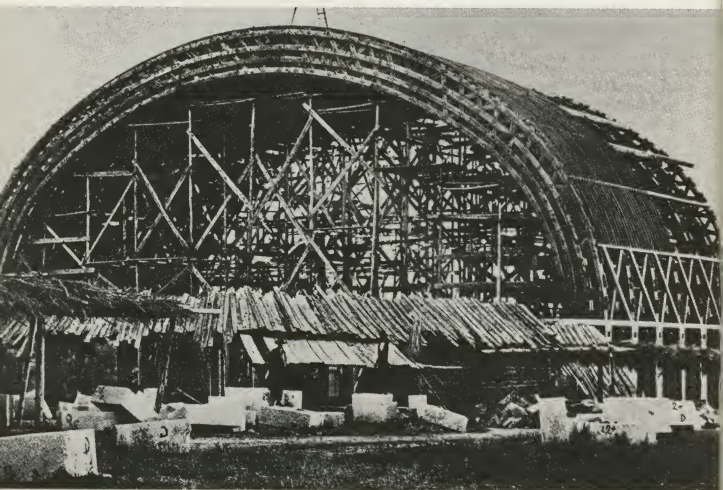
1967

Marts. Et fælles kirketidsskrift blev

påbegyndt på ni forskellige sprog. Under navnet „International Magazines“ udsendes det nu på 17 sprog. „Den danske Stjerne“ er én af de 17 udgaver.

29. september. Den nye administrative stilling som regionalrepræsentant for De Tolv blev bekendtgjort, og 69 regionalrepræsentanter blev kaldede og givet deres første oplæring.

November. En del af de ægyptiske papyrusruller, der ejedes af Joseph Smith, mens han oversatte Den kostelige Perle, blev skænket kirken af New York Metropolitan Museum of Art.

Salt Lake Tabernaklet under opførelse i 1865. Foto af C. Ra. Savage.

Harold B. Lee

„I de sidste par dage har jeg fået opfrisket min dybe overbevisning og tro. Jeg kan ikke forlade denne konference uden at fortælle jer, at jeg er overbevist om, at Herren ikke har været ret langt borte fra os ved denne lejlighed. Dette er hans kirke. Hvor skulle han ellers være end netop i kirkens hovedkvarter? Han er ikke en Herre, der holder sig borte fra sit folk; vort velfærd ligger ham på sinde. Han ønsker, at vi skal følge ham derhen, hvor han leder os. Jeg ved, at han er virkelighed ligesom vor himmelske Fader. Jeg ved det. Jeg ved, at jeg kan gøre mig kvalificeret til det høje embede, som han har kaldet mig til, og som I har opretholdt mig til. Jeg ved af hele mit herte, at disse udtalelser er sande, og som et særligt vidne ønsker jeg af hele mit hjerte, at I skal vide, at der ikke er nogen skygge af tvivl om ægtheden i Herrens værk, som vi er beskæftiget med, det eneste navn under himlen, ved hvilket menneskeheden kan blive frelst. (Konferencetale 1970-72, s. 224)

Harold B. Lee

1968

December. Kirken påbegyndte at mikrofille polske og koreanske genealogiske optegnelser.

1969

Juni. De første missionærer rejste til Spanien. Kun et år senere, 1. juli 1970 blev Spanien gjort til en selvstændig mission.

2-8 august. En verdenskonference om optegnelser blev holdt i Salt Lake City. November. Den sydøstasiatiske Mission blev officielt åbnet den 1. november 1969 med hovedkvarter i Singapore. I

januar 1970 blev de første missionærer sendt til Indonesien, der er en del af missionen.

1970

18. januar. Præsident David O. McKay døde.

23. januar. Joseph Fielding Smith blev den nye præsident for kirken, og han valgte ældsterne Harold B. Lee og N. Eldon Tanner til rådgivere.

15. marts. Den første stav i Asien blev organiseret i Tokyo, Japan.

22. marts. Den første stav i Afrika organiseredes i Transvaal, Sydafrika.

1971

Januar. Det nye korrelerede læreruddannelsesprogram påbegyndtes.

Juli. Lægemissionær programmet (senere kaldet sundhedsmissionær programmet) påbegyndtes, idet de to første missionærer udsendtes.

27-29. august. Kirkens første områdekonference holdtes i Manchester i England for de britiske hellige.

1972

Januar. De vordende ældsters program blev introduceret.

18. januar. Ogdentemplet blev indviet af præsident Joseph Fielding Smith.

9. februar. Provotemplet indviedes af præsident Joseph Fielding Smith.

2. juli. Præsident Joseph Fielding Smith døde.

Juli. Harold B. Lee blev kirkens nye præsident med N. Eldon Tanner og Marion G. Romney som rådgivere.

November. Den nye 28 etager høje kirkekontorbygning blev færdig.

1973

Et nyt sæt missionærlektier blev færdiggjort til brug for alle missionærer. Det var den første forandring i missionærlektierne siden 1961.

februar. Kirkens første landbrugsmissionærer uden for USA blev sendt til Guatemala, El Salvador missionen.

8. marts. Den første stav i det asiatiske hovedland og den tredje i Orienten blev oprettet i Seoul, Korea.

26. december. Præsident Harold B. Lee døde.

30. december. Spencer W. Kimball blev indsat som kirkens nye præsident med

N. Eldon Tanner og Marion G. Romney som rådgivere.

1974

16. juni. Kirkens første stav oprettedes i Skandinavien. Det var Københavns stav, Danmark, med Johan H. Benthin som præsident og Henning K. Frederiksen og Jørgen W. Schmidt som rådgivere.

28. august. Den første SDH kirkebygning i Thailand blev indviet af ældste David B. Haight i Bangkok.

1975

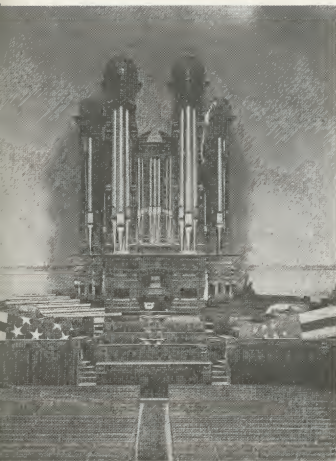
3. maj. Det øverste Præsidentskab annoncerede oprettelsen af et områdeledelsesprogram og kaldelsen af seks assistenter til De Tolv til at overvåge kirkens aktiviteter og bo uden for De forenede Stater og Canada. Antallet af områder blev i løbet af året øget til otte.

27. juni. Ophør af hjælpeorganisationernes generalkonferencer blev bekendtgjort. Disse konferencer er blevet afløst af årlige regionalmøder for alle præstedømme- og hjælpeorganisationsledere i hver regions stave.

3. oktober. Præsident Spencer W. Kimball bekendtgjorde organiseringen af De halvfyreds' første Kvorum, og ved generalkonferencen blev tre medlemmer til kvorummet opretholdt.

1976

3. april. Medlemmer tilstede ved generalkonferencen accepterede Joseph Smiths åbenbaring om Det celestiale Rige og Joseph F. Smiths åbenbaring om de dødes forløsning som tilføjelse til Den kostelige Perle.

Det indre af Salt Lake Tabernaklet kort efter opførelsen. Flagene på billedet var en del af en festlighed.

Assembly Hall, der stadig er et af de smukkeste bygningsværker på Temple Square, blev påbegyndt i 1877, færdiggjort i 1880 og indviet i 1882. Stenene i forgrunden blev brugt til templet, de blev nummererede i stenbryddet for at angive deres placering i bygningen.

1. maj. Staven i Seoul, Korea, oprettede den første stavsvelfærdsfarm i Asien på et sted, der ligger knapt 10 km. fra Seoul.
1. oktober. Alle assistenterne til De Tolv blev kaldet til medlemmer af De halvfjerdts' første Kvorum, og præsidentskabet for dette kvorum blev reorganiseret, idet Franklin D. Richards afløste S. Dilworth Young som præsiderende præsident.

1977

1. januar. Det øverste Præsidentskab bekendtgjorde en ny form for generalkonferencer med offentlige møder den første søndag i hvert års april og oktober og den foregående lørdag, samt et seminar for regionalrepræsentanter den foregående fredag.

14. januar. Den første præsiderende biskopråds områdeleder, som var kaldet til at lede kirkens timelige affærer i Mexico, blev introduceret i Mexico City. Andre otte områdeledere blev kaldede til otte områder uden for De forenede Stater og Canada den 4. juni.

5. februar. Det øverste Præsidentskab bekendtgjorde organisationsmæssige forandringer, der gav De tolv's Råd ansvar for at overvåge kirkens programmer, som undervisningsprogrammer, aktivitetsprogrammer og spejdervæsenet, samt Det præsiderende Biskopråds ansvar for de timelige programmer.

21. februar - 11. marts. Præsident Spencer W. Kimball mødtes med statsoverhoveder i Mexico, Guatemala, Chile og Bolivia under en månedlang tur gennem Latinamerika, hvor der blev holdt områdekonerferencer, hvorefter han besøgte Det hvide Hus og præsident Jimmy Carter.

14. maj. De unge Mænds program blev forandret og et nyt præsidentskab for generalbestyrelsen kaldet til at tjene un-

---

Spencer W. Kimball

Til de vidnesbyrd, der er givet af disse fordums så mægtige mænd og apostle - vore brodre i tjenestegerningen hos den samme Mester - følger jeg mit eget vidnesbyrd. Jeg ved, at Jesus Kristus er den levende Guds Søn, og at han blev korsfæstet for verdens synder.

Han er min ven, min Frelser, min Herre, min Gud.

Af hele mit hjerte beder jeg, at de hellige vil holde hans befalinger, have hans Ånd hos sig og opnå en evig arv med ham i celestial herlighed. (Den danske Stjerne, apr. 1979, s. 131)

De sidste dages helliges profeters stemmer er blevet opløftet med myndighed, og de taler som mænd, der kender og elsker deres Frelser. Deres udtalelser bærer præg af samme overbevisning og kraft, som denne bevægende erklæring af Joseph Smith, der synes at opsummere den evangeliske genoprettelses budskab:

„Og vi så Sonnens herlighed, ved Faderens højre hånd, og modtog af hans fylde.

Og vi så de hellige engle og dem, som er helliggjort for hans trone, tilbedende Gud og Lammet, og dette gør de fra evighed til evighed.

Og nu, efter de mange vidnesbyrd, som er blevet givet om ham, er dette det sidste vidnesbyrd, som vi giver om ham: at han lever!

Thi vi så ham ved Guds højre hånd, og vi hørte røsten, som vidnede, at han er Faderens Enbårne,

at ved ham, gennem ham og af ham, eksisterer og skabtes verdenerne, og at deres indbyggere er sønner og dotre, født af Gud.” (L&P. 76:20-24)

Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Helliges administrationsbygning i Salt Lake City, Utah.

der ledelse af præstedømmets udøvende komité's ungdomsafdeling.

22. maj. Dannelsen af en ny Kirkeaktivitetskomité med ansvar for koordinering af kulturkunst og fysiske aktiviteter, blev bekendtgjort. Lignende grupper organiseredes på lokalt plan.

1. juli. Som følge af den vedvarende vækst i kirkens medlemstal verden over, blev de geografiske underafdelinger i kirken, der tidligere blev kaldt områder, omdøbt til zoner, og de elleve eksisterende zoner blev opdelt i områder. Medlemmer af De halvfjerds' første Kvorum blev kaldede som zonevejledere og områdeadministratorer.

15. oktober. Planer for opførelsen af et tempel i Samoa blev bekendtgjort af Det øverste Præsidentskab.

26. oktober. Ældste LeGrand Richards fra De tolv's Råd bekendtgjorde, at et to hektar stort område på Oliebjerget i Jerusalem vil blive udlagt som en mindepark for Orson Hyde.

1978

3. februar. Det øverste Præsidentskab bekendtgjorde planer for opførelsen af

Hollandske kartofler til tyske hellige. Den 6-7 november 1947 blev den første ladning kartofler - 70 tons - dyrket af hollandske hellige sendt østpå for at hjælpe trængende tyske hellige. Det følgende år blev endnu 90 tons, tilligemed 9 tons saltede sild (spesild) sendt til Tyskland. Præsident McKay kaldte dette „én af de mest kristne handlinger som han nogen sinde var blevet gjort bekendt med.”

et tempel i South Jordan i den sydvestlige del af Salt Lake County.

31. marts. Det øverste Præsidentskab bekendtgjorde, at fra og med 1979 vil der kun blive holdt to stavskonferencer årligt i hver stav, i stedet for som hidtil fire. Forandringen er indført for at lette byrderne i form af tid, rejser og penge for kirkens medlemmer.

27. maj. Indvielse af grunden til et nyt tempel i Seattle, Washington, blev foretaget.

9. juni. Det øverste Præsidentskab offentliggjorde en udtalelse, hvori det meddeltes, at præsident Spencer W. Kimball havde modtaget en åbenbaring om, at værdige mænd af alle racer nu er modne til at bære præstedømmet.

13. juni. Hawaiiitemplet blev genindviet af præsident Spencer W. Kimball.

18. juni. Montreal, Quebec stav i Canada, den første fransktalende stav oprettet i Nordamerika, blev organiseret af ældste Thomas S. Monson fra De tolv's Råd.

Den første områdekoneference holdt i De

Templet, Assembly Hall og kirkens kontorbygning i Salt Lake City.

forenede Stater blev afholdt i Honolulu på Hawaii.

1. juli. Præsident Kimball indviede hjælpeforeningsparken til ære for kvinderne i Nauvoo, Illinois.

11. august. Hundredåret for oprettelse af den første primary blev fejret.

16. september. Præsident Kimball og andre kirkeledere talte til SDH kvinder der var samlet i Tabernaklet og 1400 andre steder, til en særlig kvindekonference.

26. oktober. Missionær oplæringscentret fik pålagt oplæring af alle missionærer.

30. oktober - 2. november. Præsident Spencer W. Kimball indviede Sao Paulo templet.

15. december. Helvecio Martins var den første neger, der blev kaldet til at tjene i et stavspræsidentskab - i Rio de Janeiro, Brasilien Niteroi stav.

1979

18. februar. Stav nummer éttusinde blev

oprettet i Nauvoo, Illinois. Den oprindelige Nauvoo stav blev dannet den 5. oktober 1839 og opløst i 1846.

30. marts. Det øverste Præsidentskab introducerede et system af råd med det formål at styre det åndelige og timelige virke i kirken. Kirkens koordinerende Råd, samt område-, flerregions-, regions-, stavs- og wardsråd omfatter alle kirkens programmer.

9. juni. Grunden til Jordan River templet blev indviet.

15. juli. Tabernakelkoret fejrede 50-året for sit ugentlige radioprogram, der begyndtes 15. juli 1929. (I Danmark viste TV om aftenen Skærtorsdag den 12. april en 45 minutter film med Tabernakelkoret. Det er første gang TV har vist et helt program med koret.)

24. oktober. Orson Hyde Memorial Gardens blev indviet i en nylygt anlagt park på vestsiden af Oliebjerget i Jerusalem. Det var her, Orson Hyde den 24. oktober 1841 indviede Israel til indsamling af Judas stammes spredte efterkomere. □

DET VIDUNDERLIGE EVANGELIUM I VOR TID

Ældste Bruce R. McConkie
De tolv Råd

Lad ethvert menneske på hele jordens overflade vide, at Guds vidunderlige evangelium er i live, har det godt og trives på denne dag.

Lad hver eneste levende sjæl vide, at den lille sten, der blev skåret ud af bjerget uden hænderes hjælp, er begyndt at rulle fremad. Snart vil den knuse alle menneskenes kongeriger og opfylde hele jorden.

Lad det blive kendt, at alt det, som „vore forfædre længselsfuldt forventede skulle åbenbares i de sidste tider” nu udøves over de hellige; og at vi er kommet ind i den lovede tid, „hvori intet skal tilbageholdes” (L&P. 121:27-28). Strålerne af celestialt lys, der nu gennembryder mørket i vore sjæle, vil snart skinne i fuldkommen celestialt pragt. Grundlaget er blevet lagt; Herrens hus er nu ved at blive bygget på jorden.

Gud, vor gavmilde Fader, har i disse sidste dage gengivet fylden af sit evige evangelium til gavn og velsignelse for alle sine børn og til frelse og ophøjelse for dem, som tror og adlyder.

Gud, vor Fader, og Jesus Kristus, hans Søn, gav ved engles røst og virke Joseph og hans medarbejdere enhver nøgle, kraft og præstedømme, der nogen sinde har været i jordiske menneskers besiddelse. De har påny opbygget deres rige, Guds rige. Det rige er Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige. Denne kirke forvalter evangeliet og tilbyder frelse til enhver, som vil tro på Kristus og efterleve hans love.

Hvad er fylden af det evige evangelium?

Det er frelsesplanen - Faderens evige plan til frelse for sine børn.

Det er undfangelsen af åndelige børn, det er vor forudtilværelses belæringer og prøver, skabelsen af verdener uden tal, og (for os) vores arv her på planeten jorden.

Det er Adams fald, den timelige og åndelige død, og Guds Søns forsonende kraft, som fjernede død og bragte liv og udødelighed frem i lyset gennem sine love.

Det er alle lovene, ritualerne og ordinarerne; alle sandhederne, magterne og handlingerne; alle nøglerne, præstedømmerne og privilegierne, der tilvejebringer udødelighed og evigt liv for mennesket.

Det er Kristi forsoning, menneskets frelse, gravens åbning, det evige livs mirakel og herlighed.

Det er tro, omvendelse og dåb; det er Åndens gaver, himlens åbenbaringer og Helligåndens gave, der er en storslået gave, som ikke kan beskrives med ord. Det er evigt ægteskab og evigt liv og evig ophøjelse.

Det er at være ét med Faderen og Sønnen og at regere med dem for evigt på deres trone.

Det er vanskelighederne og prøverne under denne jordiske prøvetilstand; det er sorg og smerte og død; det er at overvinde verden og følge en guddommelig kurs til trods for jordens og helvedes indflydelse; det er at holde befalingerne og at tjene vore medmennesker.

Og endelig er det at sidde med Abraham, Isak og Jakob og alle de hellige profeter i Guds rige for aldrig mere at gå derfra.

Evangelisk nåde uddeles i uddelinger.

Når som helst Herren påny åbenbarer frelsesplanen, så menneskene ikke udelukkende skal være afhængige af tidligere tilkendegivelser fra himlen og de samme herligheder og vidundere, kaldes det en evangelisk uddeling. Det kan indbefatte, men gør det ikke nødvendigvis, en gengivelse af nøgler og kræfter og præstedømmer. Det var tilfældet, da Jesus kom for at erstatte den mosaiske uddeling, men ikke da Enoks og Noas uddelinger påbegyndtes.

Vi ved ikke, hvor mange uddelinger der har været - det er måske et stort antal - og vi kan heller ikke vide, hvor længe hver enkelt har varet, eller hvordan den

ene uddeling gik over i den anden. I øjeblikket ved vi kun, at en gavmild Gud har gjort sine frelsende sandheder tilgængelige på tidspunkter og under omstændigheder, da menneskene var beredte til at modtage dem.

Vi lever i tidernes fyldes uddeling. Det vil sige, at vi lever i den sidste uddeling. Vi har fået alle de „nøgler, kræfter og herligheder“, der blev ejet af dem fra gammel tid. Sendebud fra disse bibelske uddelinger, der havde særlige nøgler og kræfter, er kommet - „alle forkyndende deres uddeling, rettigheder, nøgler, ære, majestæt og herlighed og præstedømmets magt“ (L&P. 128:18-21).

„I tidernes fylde,, lovede Paulus, vil Herren „sammenfatte alt, både det himmelske og det jordiske, i Kristus“ (Efes. 1:10). Al det forgangne er eller vil flyde som floder ind i nutidens hav og blive ét; allerede nu er alle nøgler og kræfter blevet givet os; engang vil alle lærdomme og sandheder blive åbenbaret for os.

Tidernes fyldes uddeling

„Det er nødvendigt, når tidernes fyldes uddeling oprettes, hvilken uddeling nu er begyndt at indtræde“, skrev profeten Joseph Smith i 1842, „at en hel, fuldstændig og fuldkommen forening og sammenføjning af uddelinger, nøgler, magter og velsignelser finder sted og åbenbares fra Adams dage til nuværende tid.“ Derpå nævnte han dem, som havde gengivet nøgler og magter: Moroni, Peter, Jakob og Johannes, Mikael, Gabriel, Rafael og „forskellige engles røst fra Mikael eller Adam ned til nuværende tid“ (L&P. 128:18-21). De „forskellige engle“ indbefattede blandt andre, hvad vi måske ikke er klare over - Johannes Døber, Moses, Elijah og Elias. Vi kender ikke den rækkefølge, i hvilken disse gamle kom for at bringe deres rettigheder og magter til menneskene, men

vi må gå ud fra, at det har været noget i denne retning:

1. Moroni. Denne gamle nephit kom første gang om aftenen den 21. september 1823, da han tilbragte hele natten med at undervise og rådgive Joseph Smith med hensyn til Mormons Bog, evangeliets gengivelse, og hvad der skulle ske i de sidste dage. Derefter overgav han pladerne i profetens hænder og gav den unge Joseph „nøglerne til Efraims træs optegnelse” (L&P. 27:5) Joseph Smith oversatte Mormons Bog ved Guds gave og kraft og udgav den. Den hellige bog indeholder det evige evangeliums fylde og står som et vidnesbyrd om at Kristus er Guds Søn, bærer vidnesbyrd om Joseph Smiths profetiske kaldelse og beviser Bibelens sandhed.

2. Johannes Døber. Den 15. maj 1829 overdrog denne søn af Zakarias Det aronske Præstedømme og dets nøgler til Joseph Smith og Oliver Cowdery. Det gav dem „omvendelsens evangelium, og dåb ved nedsenkning til syndernes forladelse”, hvilket er det forberedende evangelium. De blev også bemyndiget til at foretage ofre til Herren således som Levi sønner havde gjort det i gamle dage. (Se L&P. 13). Således begyndte processen med at berede et folk for Menneskesønnens andet komme; således som Johannes i dødeligheden havde beredt personer, der omvendte sig, til Kristi første komme.

3. Peter, Jakob og Johannes. Kort derefter bragte disse tre brødre, som i deres tid var Det øverste Præsidentskab, det melkisedekske præstedømme tilbage, som indbefatter det hellige apostelskab; de gengav rigets nøgler, og de overbragte nøglerne til tidernes fylde uddeling. (Se L&P. 27:12; 81:2; 128:20) Nøglerne til Guds rige (hvilket er kir-

ken) er rettighederne og magten til at lede alle Herrens anliggender på jorden. Fordi Peter, Jakob og Johannes kom i vor tid, har vi atter riget, nemlig kirken her, og vi har fået det hverv at udføre missionærarbejde, med befaling og magt til at prædike evangeliet til alle mennesker i vor tid.

Lad enhver levende sjæl vide, at den lille sten der blev skåret ud af bjerget uden hænders hjælp er begyndt at rulle fremad. Snart vil den knuse alle menneskenes riger og opfylde hele jorden.

---

4. Moses. Israels store lovgiver, den profet, hvis liv så meget lignede Mesterens, ham som førte Israel ud fra slaveriet i Ægypten og ledte dem til deres forjættede land, kom til Joseph Smith og Oliver Cowdery den 3. april 1836 i templet i Kirtland. Han gav dem: „(1) nøglerne til Israels indsamling fra jordens fire dele” og (2) nøglerne til „at føre de ti stammer fra nordenland” (L&P. 110:11). Siden da har vi med stadig øget magt og i stor herlighed indsamlet de spredte medlemmer fra Efraims stamme og nogle få andre fra deres tilsyneladende ægyptiske fangenskab, til at begynde med til de amerikanske bjerge, men nu til Zions stave i jordens forskellige nationer. Israels indsamling er en realitet. Når de ti stammer vender tilbage, vil de komme under ledelse af præsidenten for Jesu Kristi Kirke af Sidste Dages Hellige, for han har nu og vil til den tid have nøglerne til præsidentskab og til ledelse af dette mægtige værk.

5. Elias. Efter Moses kom Elias. Vi ved ikke, hvem han var i dødeligheden. Der var mange profeter, som havde det navn og den titel. En af dem var Noa. Øjensynligt levede denne Elias på Abrahams tid, og har måske endda været Abraham selv. I hvert fald „overdrog (han) . os Abrahams evangeliums uddeling” (L&P. 110:12) - ikke Kristi evangelium, for det var allerede blevet modtaget, men Abrahams evangelium, nemlig den store opgave, Gud gav Abraham da han levede. Den opgave havde at gøre med familier, Abrahams og hans sæds familier, som var og er lovet fortsættelse „både i denne og den tilkommende verden . . . og blive utallige som stjernerne; eller om du skulle tælle sandet på havets bred, kunne du dog ikke tælle dem” (L&P. 132:30)

Som Joseph Smith beretter det, var det, som Elias i virkeligheden sagde til ham og Oliver Cowdery, at „i os og vor sæd skulle alle slægter efter os blive velsignet” (L&P. 110:12). Og således, Gud være lovet, blev ægteskabsordenen genoprettet; det er den plan, der gør det muligt for en familie at fortsætte i evigheden, og den plan hvorigennem evigt liv bliver muligt.

6. Elijah. For at disse løfter - der blev givet Abraham, Isak og Jakob og andre af vore forfædre - kunne forblive i vore hjerter (for vi er profeternes efterkommere), kom Elijah og overdrog den beseglende kraft til sine medtjenere. Formedelst denne beseglende magt kan alle ordinanser, både for de levende og de døde, blive bindende på jorden og i himlen. (Se L&P. 110:13-16)

Hvilke nøgler og magter gengav han? Vi kan kun antage, at han bragte præsidentskabet tilbage til jorden, hvis riger snart bliver Guds og Kristi riger; at mennesker, fordi han kom, igen ved præstedømmets kraft skal „byde alle na-

tionernes hære trods” (1. Mos. 14:31 i den inspirerede udgave ved Joseph Smith)” og at jorden i løbet af tusindårsriget skal blive fornyet og igen få sin paradisiske herlighed, en tilstand, hvor der ingen død og sorg er, og hvor evangelisk herlighed hersker.

7. Michael eller Adam. Vor første fader, Michael, prinsen, som står lige efter Herren, Jesus Kristus i magt, herlighed og storhed, var „den første af alle mennesker” (Moses 1:34), den første dødelige på jorden, han er den præsiderende højpræst over sine efterkommere og har ledelsen og regeringen i præstedømmet over alt som vedrører denne jord.

8. Gabriel eller Noa. Noa prædikede evangeliet til en ugudelig verden og reddede otte sjæle fra druknedeøden. Han bragte både timelig og åndelig frelse til dem, som lyttede til hans ord og adlød. De nøgler han besad, hvilke de end var, er igen overdraget Herrens jordiske profet. Vi er ikke i stand til endeligt at sige, hvilke disse nøgler var, men det er sikkert, at endnu engang er magten her til at forkynde evangeliet til dem, som er beredte til at være lydige og holde ud indtil enden. Sådan som vandene på Noas tid engang druknede de ugudelige, således vil den kommende ild brænde dem, „der ikke vil vide af Gud . . . og som ikke er lydige mod vor Herres Jesu evangelium” (2. Tess. 1:8)

9. Rafael. Hvem Rafael var, ved vi ikke, men vi ved, at én eller anden kom fra hver uddeling med bestemte nøgler og magter. Ingen anden fra Enoks uddeling er nævnt, og vi antager, at Rafael enten er Enok eller en anden fra den uddeling. Enoks tid var en periode, hvor Zion blev opbygget, og dens mennesker blev forvandlet og taget op til himmelen. Kan

det tænkes, at nøglerne fra den uddeling er dem, der vil forårsage jordens forandring i tusindårsriget? Men vi ved, at Enoks by vil komme tilbage i tusindårsriget for at slutte sig til det jødiske Zion, som da vil være opbygget af dødelige.

10. „Forskellige engle” Der har måske været andre himmelske budbringere, som gengav nøgler og magter, vi ikke kender. Men vi ved, at enhver nøgle, magt og præstedømme, som nogen sinde har været båret af et dødeligt menneske på jorden, er blevet gengivet. Alle sådanne kom til Joseph Smith og hans medarbejdere og indehaves nu af Det øverste Præsidentskab og De Tolv. De ligger, så at sige, passivt hos alle undtagen hos Guds senior-apostel på jorden. Da nøgler er retten til at præsidere, kan kun én mand ad gangen - kirkens præsident - udøve dem og benytte dem i deres fylde.

Det er om disse nøgler og disse brødre, Herren siger: „Thi til jer, de tolv, og til dem, Det første Præsidentskab, som er valgt sammen med jer til at være jeres rådgivere og ledere, er dette præstedømmes magt givet i de sidste dage og for sidste gang, hvori evangeliets fyldes uddeling er.

Og denne magt har I i forbindelse med alle dem, som på ét eller andet tidspunkt har haft en uddeling fra skabelsens begyndelse.

Thi sandelig siger jeg jer: Nøglerne til den uddeling, som I har fået, er kommet fra fædrene og er sluttelig blevet sendt jer fra himlen.

Sandelig siger jeg jer: Se, hvor stor jeres kaldelse er. (L&P. 112: 30-33)

Vi kommer nu til en overvejelse af, hvordan det, vi har modtaget, og det, vi endnu skal modtage i denne uddeling, indvirker på vort liv og i vort kirkelige arbejde. Nogle af vores uddelings særpræg

er visselig herlige, for de stiller evangeliets glæder og evighedens vidunder til rådighed for de hellige; andre er og vil blive årsag til stor sorg og lidelse for os og for alle mennesker, for de drejer sig om plager og ødelæggelser, der skal „udgydes uden måde over alle nationer” (L&P. 101:11).

Vor tids velsignelser

Med hensyn til de velsignelser og undere, der udgydes over os . . .

Vi har modtaget det samme evangelium, de samme præstedømmer, de samme nøgler, de samme ordinanser og den samme frelsesplan, som var åbenbart til de gamle. Vi har det evige evangeliums fylde og er i stand til at besejle mennesker til evigt liv i vor Faders rige.

Vi er lovmæssige administratorer med fuld magt til at udføre ethvert ritual og enhver ordinanse, der er nødvendige for at begave mennesker med magt fra det høje, til at berede dem til at hæve sig i herlig udødelighed og gøre dem i stand til at gå forbi de engle og guder, som vogter vejen, og derpå gå ind i den højeste himmel og blive, som Gud er. Vi indehaver, sådan som Peter og de gamle apostle gjorde det, rigets nøgler, og vi er derved i stand til at binde og løse på jorden og have vore lovlige gerninger for evigt bundne eller for evigt løste i de høje himle.

Vi har modtaget Helligåndens gave og kan glæde os over alle Åndens gaver i et vist omfang, så vi alle er i stand til at modtage åbenbaring, få syner, kommunikere med engle, helliggøre vore sjæle og se Guds ansigt mens vi endnu opholder os i denne verden med sin synd og sorg.

Vi er i færd med at fuldkommengøre gengivelsen af alle ting, indsamlingen af Israel og opbyggelsen af Zion, beredelsen af et folk til Menneskesønnens andet

komme, samt at indvarsle Tusindårsrigets fred og retskaffenhed.

Vi håber, vi skal „bestå på hans tilkommelesdag” (L&P. 35:21), så vi vil blive

---

Vi lever i tidernes fyldes uddeling. Det vil sige at vi lever i den sidste uddeling. Vi har fået alle de nøgler, kræfter og herligheder, der blev ejet af dem fra gammel tid.

---

udvalgte til at regere og herske med ham i 1000 år, og at vi til slut skal sidde med Abraham, Isak og Jakob i Guds rige for ikke mere at forlade det.

Vi glæder os over et guddommeligt løfte, der er forundt og aldrig givet af Gud i nogen tidligere uddeling. Det er, at evangeliet og alt, hvad hører derunder aldrig igen skal tages fra jorden. Det er, at kirken og riget vil bestå; aldrig igen vil der forekomme et universelt apostasi med et efterfølgende behov for en genoprettelse; denne gang er kundskaben om Gud bestemt til at dække hele jorden, som vandene dækker havet.

Vi finder også trøst i det løfte, at når Herren kommer, „skal han åbenbare alle ting” (L&P. 101:32). Så skal vi opleve den fuldstændige opfyldelse af løftet om, at „det, som aldrig har været åbenbart fra verdens begyndelse, det, som har været skjult for de vise og forstandige, skal åbenbares de umyndige og diende i denne tidernes fyldes uddeling.” (L&P. 128:18)

Vor tids prøvelser.

Med hensyn til ødelæggelser, omvælt-

ninger og prøvelser i de sidste dage . . . Vi vil opleve mere af dette end nogen sinde før i jordens historie.

Der vil forekomme jordskælv, oversvømmelser, sygdomme og hungersnød i alle dele af verden. Der vil komme krige, ødelæggelser, trøstesløshed og død i enhver nation og blandt alle folkeslag. Gadiantonbander (se Hel. 6:12) vil hærge blandt deres medmennesker; kriminalitet og degeneration og ugudelighed vil øges i rask tempo. Lyst og umoralitet og perversitet og alle Sodomas og Gomorras andre onder vil feje hen over jorden som en stormflod. Tidernes fyldes uddeling er den, hvori Herren bereder vingården til afbrændig; det er den tid, da enhver korrump ting vil blive tilintetgjort; den er bestemt til at blive en dag til hævn og ødelæggelse for de ugdelige. Som det var i Noas dage, skal det være i tiden for Menneskesønnens komme.

Midt i alt dette har Herrens hellige befaling om at „stå på hellige steder og ikke berøres deraf” (se L&P. 45:32). De prøvelser, der vil komme til den enkelte, vil ikke være anderledes, end dem, der udøstes over folk i tidligere tider. Prøvelser fristelser kommer til hele menneskeheden i alle tidsaldrer. Vi er her for at vise, om vi vil kontrollere vore lyster og overvinde det onde i verden til trods for jord og helvede. Det har aldrig været meningen, at livet skulle være let. Hvad end nogle måtte lide og dø, hvad end de nedlægger deres liv for deres vidnesbyrd om Jesus og håbet om evigt liv - så være det - alt dette har eksisteret fra Adams tid og til nu. Det er altsammen en del af den evige plan; og de, som giver deres „alt” for evangeliets sag, vil modtage Herrens „alt” i de boliger, som er beredte.

Ordet „forude” i vor uddeling

Hvad ligger da forude for os som den Allerhøjstes hellige?

Vores uddeling er den herligste af alle. I den vil tilintetgørelsen af det onde og sandhedens triumf finde sted. Indtil nu er grunden blevet lagt. Vi er nu ved at opbygge Herrens hus på det grundlag. Der er endnu mange ting at gøre for os. Vi må endnu opnå den fulde forståelse af frelsens lærdomme og rigets mysterier, det der var kendt af mange af de fordums hellige. Hvis blot vi vidste det, som Enok og hans folk vidste! Eller at vi havde den forseglede del af Mormons Bog, som visse af Jarediterne og nephiterne havde! Hvordan kan vi nogen sinde få disse yderligere sandheder, før vi

se, at vi alle er enige i alle ting, at enhver agter sin broder som sig selv (L&P. 38:25), at der ingen fattige vil være blandt os, og at „menneskene må se (vore) gode gerninger og prise (deres) Fader, som er i Himlene” (se Matt. 5:16). Før vi efterlever tiendeloven, kan vi ikke forvente at komme til at leve efter offerloven! Så længe vi er uenige om de enkle frelsesprincipper, kan vi ikke forvente nogen sinde at blive enige om de indviklede og endeløse sandheder, der endnu står tilbage at blive åbenbarede!

Vi må endnu fuldkommengøre vore sjæle ved adlydelse af evangeliets love og

---

Vores uddeling er den herligste af alle. I den vil tilintetgørelsen af det onde og Sandhedens triumf finde sted. Indtil nu er grunden blevet lagt. Vi er nu ved at bygge Herrens hus på det grundlag. Der er endnu mange ting at gøre for os.

---

fuldtud tror på det, som Herren allerede har givet os i Mormons Bog, i Lære og Pagter, og i de inspirerede forandringer, som Joseph Smith foretog i Bibelen? Vil Herren give os den fulde og åbenbarede beretning om skabelsen, så længe vi tror på teorierne om udviklingslæren?

Vi må endnu opnå den grad af lydighed og personlig retskaffenhed, der vil give os tro som de gamle: tro til at udføre mirakler, flytte bjerge og overvinde nationernes hære; tro til at kvæle brandens hærgen, dele havet og lukke løvers gab; tro til at overvinde enhver hindring og komme til at stå i Guds nærvær. Tro kommer i grader. Før vi opnår tro til at helbrede de syge, kan vi ikke gøre os håb om at kunne flytte bjerge og dele havet! Vi mangler endnu at motage en sådan udgyldelse af Herrens Ånd i vor tilværel-

ordinanser og vandre i lyset, sådan som Gud er i lyset, så at vi, hvis der kommer en dag, da folk bliver forvandlede, vil være beredte til at slutte os til Enok og hans by i de himmelske sfærer.

Hvor mange af os er nu parate til at omgås engle, at se Herren ansigt til ansigt, at være dér, hvor Gud og Kristus er og at være ligesom dem?

Vi må endnu prædike evangeliet til enhver nation og til enhver skabning. Det må gøres før det andet komme. Vores uddeling er en missionæruddeling. I dåbens vande gør ethvert medlem af kirken pagt om at ville „stå som Guds vidner til alle tider, i alle ting og på alle steder, hvor I skulle befinde jer, ja, til døden” (se Mosiah 18:9). Indtil nu har vi knapt berørt overfladen med hensyn til denne store opgave. Milliarder af jor-

dens indbyggere vandrer endnu i mørke og har i øjeblikket kun et meget lille håb om at høre den advarende røst af en retmæssig forvalter, én, der er sendt af Gud for at forkynde det glade tidende om frelse. Vi har brug for flere missionærer, mange flere tapre sjæle, som vil bruge deres tid og midler til at bringe glæde og håb til de ærlige af hjertet i alle nationer.

Vi må endnu udsøge vore forfædre og udføre frelsens og ophøjelsens ordinanser for dem i Herrens templer. Vores uddeling er de stedfortrædende ordinarsers store uddeling; det er den æra, hvori alle, som i ånde verden er værdige, og som tror og adlyder, skal være arvinder til alle de velsignelser fra den Gud, der elsker alle sine børn og ønsker, at alle skal opnå frelse i hans evige rige. Vi behøver flere templer, udvidelse af navneuddragningsprogrammet, flere stedfortrædende ordinanser udført for og på deres, vore brøders vegne, som er på den anden side af sløret. Til sin tid skal vi bygge et tempel i Jackson County i staten Missouri, og endnu ét i Det gamle Jerusalem, for slet ikke at tale om det meget store antal af sådanne hellige huse i mange nationer.

Vi må endnu samle Israel ind i Zions

stave, der skal etableres i alle nationer. Vi må endnu opbygge Zion og oprette dens stave som tilflugtssteder blandt alle folkeslag og i alle nationer. Vort budskab er til alle mennesker; vort evangelium - og intet andet - har kraften og magten til at frelse og ophøje.

Vi må endnu berede et folk til Kristi andet komme, ham, som vi tilhører, hvis evangelium vi har antaget, og han, i hvis ærinde vi arbejder. Vor tid, vore talenter, vor ejendom må stilles til rådighed for opbyggelsen af hans rige. Skulle vi kaldes til at opføre alting - endog vort liv - vil det kun være at regne for lidt, vejet af imod de evigtvarende rigdomme, der er reserveret dem, som er oprigtige og trofaste i alle ting.

Dette er den uddeling, hvori frelsere skal komme op på Zions bjerg, og riget skal være Herrens, sådan som profeterne har forudsagt det. Det vidunderlige evangelium er her og skal trives for evigt. Burde vi ikke nu, som kirke og som et folk og som sidste dages hellige, bygge på det forgangnes grundvold og gå fremad i evangelisk herlighed, indtil den store Jehova skal sige: „Arbejdet er gjort; kom I, gå ind til jeres Herrens glæder; sæt jer med mig på min trone; I er nu ét med mig og min Fader.” (se L&P. 51:19; 132:49) □

